

DRAUGAS

PERIODICALS
December 3, 2002
Vol. LXXX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ANTRADIENIS - TUESDAY, DECEMBER - GRUODŽIO 3, 2002

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 230
Kaina 50 ct.

Šiame numeryje:

Kai skauda skrandį, kaip atskirti to skausmo priežastį? — skaitykite dr. Jono Adomavičiaus patarimus. Pabrąsdami mokyklos problemas. 2 psl.

Advento pradžios temas vedamajame gvildena ses. Ona Mikailaitė; moterų lygai 10 metų; viešnage Suomijoje. 3 psl.

Pažaislio vienuolyno sukaktis ir ateities rūpesčiai; arkivysk. Sigitas Tamkevičius apie išminties paieškas. 4 psl.

ALIAS kalėdinis pobūvis; „Seklyčioje“ kalbėjo Br. Nainys; Lietuvos Vyčiai ruošia kalėdines vaišes; dr. Adomavičius vėl parodė savo dosnumą; giedos L. Kopūstaitė. 6 psl.

Sportas

* Tarptautinio graikų romėnų turnyro Baltarusijos sostinėje nugalėtoju (svorio kategorija iki 96 kg) tapo Mindaugas Ežerskis.

* Trečiąją pergalę ketvirtosiose 2003 metų pasaulio čempionato atrankos turnyro rungtynėse iškovojė Lietuvos moterų rankinio rinktinė. Lietuvos rankininkės sekmadienį III atrankos grupės varžybose svečiuose antrąsyk 33:14 nugalėjo Italijos komanda.

* Tarptautinės sportinių šokių federacijos (IDSF) paskelbtoje klasikinių šokių atlikėjų populiarumo lentelėje pasaulio čempionato bronzos medalių laimėtojai lietuviai Arūnas Bizokas ir Edita Daputė iš Kauno „Sukurio“ klubo, surinkę 2,133 taškus, užima trečią vietą. Kitas „Sukurio“ duetas — Donatas Vėželis ir Lina Chatkevičiūtė (1,537 tšk.) išliko aštuntas.

Naujausios žinios

* Etikos komisija pasiūlė Rolandui Paviloniui pagalvoti apie atsistatydinimą iš komiteto vadovų.

* Lietuvos aviatoriai pensininkai sukilo dėl per mažų pensijų.

* Nemune bei jo atšakose kitamet stintas galės žvejoti 34 įmonės.

* Lietuva iš ES gaus daugiau lėšų sienų apsaugai.

* „Mažeikių nafta“ gruodžio mėnesį ketina perdurti ir perkrauti į tanklaivius 1.3 mln. tonų naftos.

* Svajojantiems apie europarlamentaro karjerą — studijos Briuselyje.

* Ignalinos atominė elektrinė šiemet pagamins 28 proc. daugiau elektros energijos.

Derybas su ES Lietuva baigs jai naudingomis sąlygomis

Vilnius, gruodžio 2 d. (BNS) — Likus mažiau nei dviem savaitėms iki planuojamos derybų su Europos Sąjunga (ES) pabaigos, užsienio reikalų ministras Antanas Valionis užtikrino, jog derybos bus baigtos Lietuvai naudingomis sąlygomis.

Tai ministras sakė pirmadienį Vilniuje susitikęs su Seimo pirmininku Artūru Pauļasku ir parlamento frakcijų

vadovais. Jiems A. Valionis pristatė galutinį derybų dėl narystės ES paketą.

Ministras pažymėjo, kad derybose dėl žemės ūkio kvotų Lietuva pasiekė gerų rezultatų. „Šiuo metu dar bandome patikslinti ES pasiūlymą dėl bazinio derlingumo ir cukraus kvotos. Kitais žemės ūkio politikos klausimais ES pagerino savo ankstesnį pasiūlymą ir tai iš esmės atitinka Lietuvos

interesus“, kalbėjo A. Valionis.

Jis taip pat informavo, kaip vyksta derybos dėl Ignalinos atominės elektrinės uždarymo finansavimo. Pasak ministro, „šiose derybose tikimės sėkmingai susitarti su ES dėl papildomo finansavimo 2004-2006 metais sumų ir kaštų kategorijų“.

A. Valionio teigimu, galutinis susitarimas, įskaitant ir ES įsipareigojimą finansuoti

Ignalinos atominės elektrinės uždarymą po 2006 metų, bus įteisintas specialiaame protokole prie Stojimo sutarties.

Lietuva yra įsipareigojusi uždaryti pirmąją atominės bloką iki 2005 metų, antrąją — 2009 metais, sulaukus ES patvirtinimo dėl reikalingos paramos suteikimo techniniam uždarymui bei uždarymo pasekmės likviduoti.

Nukelta į 5 psl.

Lietuva tvirtina bendradarbiavimo saitus su Luxemburg'u

Vilnius, gruodžio 2 d. (BNS) — Prezidentas Valdas Adamkus ir Vilniuje viešintis Luxemburg'o bendradarbiavimo ir gynybos ministras Charles Goerens pirmadienį aptarė valstybių bendradarbiavimą kovojant su terorizmu.

Lietuvos ir Luxemburg'o gynybos ministrai pirmadienį pasirašė dvišalį susitarimą dėl karinio bendradarbiavimo, kurio pagrindinės kryptys — saugumo ir gynybos politika, demokratinė ginkluotųjų pajėgų kontrolė, gynybos ir biudžeto planavimas, taikos palaikymo, paieškos ir gelbėjimo bei humanitarinės operacijos ir kitos sritys.

Krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius susitikime domėjosi Luxemburg'o darbo patirtimi NATO struktūrose.

Ch. Goerens pakvietė L. Linkevičių apsilankyti Luxemburge, taip pat pasiūlė pagal galimybes mokyti Lietuvos kariškius anglų ir prancūzų kalbos.

Nuotr.: (Iš kairės) Lietuvos krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius, prezidentas Valdas Adamkus ir Luxemburg'o gynybos ministras Charles Goerens.

Kaip po susitikimo Prezidentūroje sakė prezidento patarėjas gynybos klausimais Darius Kalibatas, susitikime kalbėta apie Lietuvos integraciją į NATO bei mažų valstybių tarpusavio bendradarbiavimą sąjungoje.

D. Kalibato teigimu, Lu-

xemburg'o kariniai pajėgumai nėra dideli, tačiau informacijos apsaugos bei apsaugos savanorių pajėgos.

Pokalbyje dalyvavusių pareigūnų teigimu, Ch. Goerens susitikime sakė, kad Luxem-

burg'ui „Lietuva yra didelė valstybė“.

Nedidelės Europos valstybės Luxemburg'o kariuomenę sudaro 900 karių. Lietuvos ka-

rinėse pajėgose tarnauja apie 15,000 karių ir karininkų, dar 10,000 sudaro Krašto apsaugos savanorių pajėgos.

Rusija žada laiku įvykdyti su Europos Sąjunga sutartus įsipareigojimus

Vilnius, lapkričio 29 d. (Elta) — Vilniuje viešintis Rusijos Dūmos Užsienio reikalų komiteto pirmininkas, prezidento Vladimir Putin specialusis įgaliotinis Dmitrij Rogozin penktadienį po susitikimo su prezidentu Valdu Adamkumi pareiškė, jog visi Rusijos įsipareigojimai, kurie numatyti lapkričio 11-osios Europos Sąjungos (ES) ir Rusijos susitarime dėl Karaliaučiaus tranzito, bus įvykdyti sutartu laiku.

Pasak D. Rogozin, Brius-

lio ir Maskvos pasiektas susitarimas dėl Rusijos piliečių kelionių per Lietuvos teritoriją į ir iš Karaliaučiaus srities, nors ir sudėtingas, bet kompromisinis ir priimtinas tiek Rusijai, tiek Lietuvai.

Rusija žada toliau nebevilkinti Lietuvos ir Rusijos valstybinės sienos sutarties tvirtinimo ir pradėti reikiamas procedūras šių metų gruodžio 19 dieną.

Konsulatų plėtra — tai jau ne politinis, bet techninis klausimas, teigė pareigūnas.

Vilniaus meras — pasižymėjęs pasaulio žmogus

Las Vegas-Vilnius, lapkričio 29 d. (Elta) — Vilniaus meras Artūras Zuokas — vienas iš dešimties pasaulyje pažintų jaunujų vadovų. Tai patvirtinantis apdovanojimas A. Zuokui iškilmingai įteiktas pasauliniame Tarptautinių jaunimo rūmų (TJR) kongrese, kuris vyko Las Vegas (JAV) lapkričio 24-28 dienomis.

34 metų Lietuvos sostinės meras pripažintas labiausiai pasižymėjusiu 2002 metų pasaulio jaunu žmogumi (The Outstanding Young Person of the World) politikos ir valdy-

mo srityje.

„Tai buvo puiki galimybė pristatyti savo miestą ir valstybę bei pasisemti patirties“, sakė meras A. Zuokas. Jo teigimu, tokie kongresai teikia galimybę jauniems vadovams įgyti naujų įgūdžių bei susipažinti su bendraamžiais iš viso pasaulio, kuriuos vienija bendri siekliai ir tikslai.

„Kai prieš dvejus metus buvau išrinktas Vilniaus meru, užsibrėžiau sau tikslą pasiekti, kad Lietuvos sostinė taptų moderniausiu miestu Rytų ir Centrinėje Europoje.“

Nukelta į 5 psl.

jos narės įmokos į ES bendrąjį biudžetą pirmaisiais narystės metais būtų mažesnės 2.5 mlrd. eurų, jos gautų maždaug 1.3 mlrd. eurų didesnį finansavimą ir joms būtų leista skirti daugiau iš ES gaunamų pinigų savo ūkininkų pajamoms didinti. Tačiau didžiąsą dalį pajamų į ES biudžetą įnešanti Vokietija praėjusią savaitę pasiskundė, kad Danijos pasiūlymas buvo pateiktas nepasitarus su kitomis ES bendrininkėmis.

Bona. Afganistano prezidentas Hamid Karzai pirmadienį Vokietijoje pranešė davęs nurodymą sukurti valstybinę kariuomenę. H. Karzai sakė, kad jo planuose numatyta ir mujahidų demobilizavimas. Jis padėjo šioms kovotojams už jį „aukas, ginant valstybę invazijos ir konfliktų metais“. Afganistano pilietinis karas tęsiasi daugiau kaip du dešimtmečius.

JAV

Vašingtonas. Irako šiau-

rinėje skrydžių draudimo zonoje pataliojantys JAV ir Didžiosios Britanijos karo lėktuvai pirmadienį apšaudė Irako priešlėktuvinės gynybos objektus, pranešė JAV pajėgų Europoje karinė vadovybė. Panašius antskrydžių Irako šiaurėje ir pietuose nustatytose skrydžių draudimo zonoje padoaugę, pastaruoju metu didėjant tikimybę, jog JAV pradės puolimą prieš Iraką, siekdamas nuversti prezidentą Saddam Hussein.

Bostono arkivyskupija svarsto galimybes pateikti prašymą dėl jos bankroto paskelbimo, nes bylas Bažnyčiai šioje arkivyskupijoje jau iškėlė 450 žmonių, kurie tvirtina tapę kunigų pedofilų aukomis, rašo „Boston Globe“. Bostono arkivyskupijai vadovaujantis kardinolas Bernard Law svarsto vienbalsiai pateiktą savo patarečių pasiūlymą pasinaudoti JAV įstatymo dėl bankroto 11-uoju skyriumi, dienraščiai sakė vienas kardinolo patarejas, prašęs jo pavardės nenurodyti.

Lietuva jau mato derybų su Europos Sąjunga baigmę

Briuselis-Vilnius, gruodžio 2 d. (Elta) — Pirmadienį Briuselyje susitikęs su Europos Komisija (EK), vyriausiasis Lietuvos euroderbybininkas Petras Auštrevičius buvo beveik tikras, jog Lietuva sėkmingai iki gruodžio 9-osios suderinti likusius tris derybų skyrius, o gruodžio 13-ąją Lietuvai bus pakviesta tapti visateise Europos Sąjungos (ES) nare.

Belgijos sostinėje įvykusiame neformaliame derybininkų ir EK susitikime Lietuva išsiderėjo papildomai 23 milijonus eurų sienų apsaugai ir tėsia derybas dėl kvotų, derlingumo dydžio, Karaliaučiaus tranzito bei finansinių klausimų.

„Po šio susitikimo galime pagrįstai tikėtis, kad derybas su ES baigsime iki Kopenha-

gos viršūnių susitikimo: Lietuvos ir ES pusės pozicijos artėja tiek dėl žemės ūkio, finansinių klausimų, tiek dėl Lietuvos specifinių klausimų — Ignalinos atominės elektrinės uždarymo papildomo finansavimo bei Kaliningrado tranzito“, sakė P. Auštrevičius.

Euroderbybininko teigimu, EK sutiko su Lietuvos pasiūlymu skirti papildomų lėšų sienų apsaugai: 2004-2006-aisiais metais Lietuvai būtų skirta iki 136 milijonų eurų Šengeno reikalavimams įgyvendinti, vietoj ankščiau siūlytų 113 milijonų eurų. Už šias lėšas Lietuva galės stiprinti sienų apsaugą, pasienio tarnybas, įsigyti reikiamos technikos, mokyti personalą.

Nukelta į 5 psl.

Praha atvėrė Lietuvai Europos vieškelį

Vilnius, lapkričio 29 d. (BNS) — Lietuvos pakvietimas į NATO Prahoje vykusiaame sąjungos viršūnių susitikime buvo „taškas, kuriame valstybės istorinis kelias vėl įsiliejo į Europos vieškelį“, mano prezidentas Valdas Adamkus.

Prezidento kalba lapkričio 29 d. Vilniuje prasidėjo konferencija „Lietuva po Prahos“, kuria surengė Vilniaus Universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutas ir Lietuvos politologų asociacija.

Politologai konferencijoje aptarė Lietuvos užsienio ir saugumo politikos pokyčius ir perspektyvas po Prahos susitikimo, diskutuoją, kuo Lietuva galėtų prisidėti prie saugumo sustiprinimo euroatlantinėje erdvėje, nagrinėjo Lietuvos kaip regioninės valstybės per-

spektyvas.

„Praha nebuvo lužis mūsų valstybės istorijoje. Lužis įvyko ankščiau, kai Lietuva nepabūgo stoti akistaton su sovietų imperija ir iš jos pasitraukti“, rašoma prezidento kalboje.

Būtinai darbai, kuriuos Lietuva turi atlikti, kad nebūtų atskirta nuo Europos vieningos rinkos, V. Adamkaus nuomone, yra infrastruktūros, bendradarbiavimo, visapusiškų ryšių tinklo plėtra.

„Kalinigradas — tik pirmasis išbandymas siekiant šio tikslo. Ir Lietuvos, ir Europos Sąjungos, ir Rusijos interesai turi vieną kamieną — padėti šiam regionui kuo plačiau atsiverti ir kuo sėkmingiau įsiliesti į Baltijos regiono ir visos Europos gyvenimą“, rašoma prezidento kalboje.

Jaunimui atsirado galimybė legaliai pagyventi britų šeimose

Vilnius, lapkričio 28 d. (Elta) — Jungtinė Karalystė suteikė galimybę Lietuvos jaunimui legaliai pagyventi šioje Vakarų Europos valstybėje, išmokyti anglų kalbą ir susipažinti su britų kultūra. Tokią progą suteiks šioje valstybėje galiojanti „Au Pair“ sistema, kurią nuo šių metų gruodžio 18-osios oficialiai bus

įtraukta ir Lietuva kartu su Estija, Latvija, Lenkija, Bulgarija ir Rumunija.

„Au Pair“ — tai kultūrinių mainų programa, kuri suteikia galimybę 17-27 metų merginoms bei vaikams, nesukūrusiems šeimos bei neturintiems išlaikytinių, vykti į Jungtinę Karalystę ir iki dvejų metų Nukelta į 5 psl.

ARTIMIEJI RYTAI

Jeruzalė. Izraelio valdžia planuoja Vakarų Kranto Hebrono mieste nuversti 15 palestiniečių namų, taip padarydama „koridorių“, kuriuo judėjai galėtų pasiekti vieną iš biblinių šventyklų. Tai pirmadienį pranešė Izraelio pareigūnai pabrėžė, kad planuojamose nuversti namuose niekas negyvena. Tuo tarpu Palestinos savivaldos vadovybė tvirtina, kad juose gyvena 30 palestiniečių šeimų. Palestinos savivaldos vadovas Yasser Arafat griežtai sukritikavo šiuos Izraelio planus, teigdamas, kad jie yra dalis „Judaizacijos proceso, kuris jau oficialiai prasidėjo siekiant išvyti arabus iš Hebrono“.

IRAKAS

Bagdadas. Nors besišypantys Irako pareigūnai plačiai atveria laboratorijų ar oro uostų vartus, Jungtinių Tautų (JT) nusiginklavimo

ekspertams ne taip paprasta atskleisti Bagdado biologinių ginklų programą paslaptis. Praėjus savaitei po to, kai tikrintojai grįžo į Bagdadą, pranešama, jog patikrinimai vyksta be kliūčių, tačiau tai nerumina Vakarų bagštavių. Bagdado režimas teigia esąs nekaltas ir tvirtina, kad visi masinio naikinimo ginklai buvo sunaikinti, o programos nutrauktos. Tačiau JT norėtų konkretnių įrodymų.

BALTARUSIJA

Minskas. Kaip pranešė Baltarusijos Užsienio reikalų ministerija, buvęs Baltarusijos ambasadorius Japonijoje Piotr Kravčenko yra savo bute Tokijuje ir atsisako su grįžti į tėvynę. Pasak Užsienio reikalų ministerijos sekretoriaus spaudai, susitikusio su ambasadoriumi jo bute Japonijos sostinėje, P. Kravčenko kategoriškai atsisako atiduoti ambasados dokumentus ir sugrįžti į tėvynę.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

AR TAI ŽAIZDA, AR TIK RĖMENS ĖDIMAS

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Tarkis tuo reikalu su gydytoju. O čia dabar švieskis, idant talkintum gydytojui tamstai talkinanciam. Skausmas pilvo viršuje yra dažniausias mūsų tarpe. Amerikiečiai tokį skausmą vadina „nevirškinimu“ (indigestion). Bet, jei skauda deginančiai, kai išpučia, pykina ar nuolat pabudina naktimis, daugelis tokių taip negaluoja dėl žaizdos. Nuo jos dažnai prašoma tablečių.

Paslaugiam gydytojui visai tai neturi reikšmės tol, kol jis tokio ligonio reikiama neištiria. Mat, tokius nusiskundimus gali sukelti daug sunkesnė liga negu žaizda — vėžys. Bet daugiausia tai esti nei žaizda, nei vėžys, o tik rėmens ėdimas ar skrandžio gleivinės uždegimas.

Ligonis irgi turi pareigų tuo reikalu. Pranešk gydytojui negerumo tikrą vietą ir ilgumą; jo sąsąjį su valgiu; ar tik naktį atsiranda jis; ar nepranyko noras valgyti, ypač mėsos. Su tokiomis žiniomis gydytojas sužinos, su kuo turi reikalą: ar tai tik rėmuo, gastritas, žaizda, ar kas nors kita.

Rėmens ėdimas

Jei valgant, ar po to, jauti po krūtinkauliu deginimą — tai greičiausiai yra rėmuo (heartburn). Tos negalės mediciniškas vardas yra „Gastroesophageal reflux disease“ (GERD). Tokia chroniška negalia negaluoja per 14 milijonų amerikiečių, taigi ir mūsų — ir jų skaičius nuostabiai gausėja. Pagrindinė priežastis tokios negerovės yra nerai užsidarantys vartai iš stemplės į skrandį. Tie vartai trumpam prasieria, idant maistas iš stemplės nueitų į skrandį. Po to jie greit užsiveria, idant aštri skrandžio rūgštis nepatektų atgal į stemplę.

Jei tie vartai (valve) neužsiveria visiškai, atsilieję skrandžio rūgštis (reflux) sujaudina stemplę.

Žmonės įvairiai šalina rėmens ėdimą. Bet reikia prideramai elgtis, nes tas atsiliejimas gali sukelti stemplės pakitimų, įskaitant ir vėžį.

Paprastai rėmens ėdimas dingsta už valandos — kitos, bet jei jis dažnai atsiranda, reikia gerinti kai kuriuos įpročius, kaip valgymą triskart gausiai pakeisti į dažną po mažai valgymą ir neperšalimą trumpai, prieš atsigulint. Nesivaržyti diržais, ankštais rūbais; dėvėti petnešas, nerūkyti ir prirūkytu oru nekvėpuoti; su „bobeline“ ir kitokia smirdalyne nedraugauti; vengti visų skrandžio kenkėjų, kurie gausina jo rūgštį: šokolado, citrininių vaisių ir jų sulčių, kavos, bet ko kepto ar riebaus, ypač trynių šakočiuose.

Skrandžio sulčių atsiliejimo į stemplę išvengimui, pakelimos galugalvį šešiais coliais aukščiau (po lovos galvagalio kojomis padėk plytas ar medžio kaladikas).

Galima be recepto iš vaistinės naudoti prieš rūgštis vaistus (antacid). Jų dozė imti už valandos ar trijų pavalgius. Galima ir pieno išgerti. Jei tas per dvi savaites nepadaeda, gydytojas prirašys stipresnį (geriausia yra kartą dienos imama 30 mg kapsulė vaisto

Prevacid, lansoprasole). Kam būtų sunkumų su receptu, Alvudo ambulatorija jį mielai suteiks be jokių išlaidų tokiame ligoniui.

Gastritas

Tai skrandžio gleivinės uždegimas ar sujaudinimas. Tada negerumas ar skausmas jaučiamas būdingai po šonkaulių. Sutinęs pilvas, stoka apetito ir pykinimas, užsitęsias dvi paras, irgi dažnai tada atsiranda.

Gastritą sukelia daugelis negerovių, tarp jų dažniausias yra ėdimas nesteroidinių vaistų prieš uždegimą (nosteroidal antiinflammatory drug), kaip aspirinas ir ibuprofen bei sąnarių artritui gydyti vaistai gali būti skrandžiui per aštrūs. Taip pat stipriausi skrandžio žalotai yra tabakas, alkoholis, kai kuris maistas ir bakterijos (Helicobacter pylori). Jos gyvena virškinimo kanale ir sukelia žaizdas.

Daugiausia gastritas esti lengvas ir nieko daugiau ne-reikalauja, kaip ėmimo prieš rūgštis be recepto gaunamų vaistų. Bet eik pas gydytoją, kai vidurių skausmą lydi užsitęsęs karštis, pykinimas ar vemti kraują.

Gydytojas gali paskirti tyrimus gastrito patvirtinimui ir patarti prieš rūgštį vaistus. Rūkio ir „bobelinės“ draugai pasakys liautis taip save žalojus. O kai bus susekta H. pylori bakterijos, reikės per 14 dienų imti dvejopus antibiotikus (Amoxicillin 500 mg kapsules — dvi jų dukart dienoje ir Clarithromycin 500 mg tabletės, po vieną dukart per dieną; dar ir prieš rūgštis Prevacid lansoprasole, tabletės 30 mg vieną per dieną).

Skrandžio žaizda

Nebūtinai reikia nuolat rūpintis ar įtemptam būti, idant gautum žaizdą skrandyje — kiekvienas gali taip susirgti. Skrandyje ar dvylikapirštėje žarnoje žaizda yra kraterio pavidalo, išesta išskloto (Peptic ulcer) skrandyje ar dvylikapirštėje žarnoje vieta. Dažnesnė ji esti dvylikapirštėje žarnoje negu skrandyje (gastric ulcer).

Tos peptinės (rūgšties sukeltos) žaizdos susirgindina 10 proc. suaugusių amerikiečių, taigi nemažai ir mūsų. Tada jaučiamas valandomis užėinąs pilkumas ir griaužimas bei deginimas virš duobutės.

Gydytojai manydavo, jog įtampa ir aštrūs valgis atveria žaizdą skrandyje, todėl patardavo lengvą maistą ir be įtampos gyvenimą.

Žaizdinė revoliucija įvyko ankstyvais 1980 metais, kai australų du gydytojai: gastroenterologas Barry Marshall ir patologas J. Robia Warren surado stiprią bakteriją Helicobacter pylori (H. pylori) skrandžio gleivinėje ir dvylikapirštėje žarnoje. Tos bakterijos buvo daugiausia priežastis žaizdų skrandyje ir dvylikapirštėje žarnoje. Jie patarė išnaikinti tas bakterijas ir tas sugydys žaizdas.

Nors ne kiekvieną tokią žaizdą sukelia tos bakterijos, bet jos susilpnina skrandį saugančias gleivines ir tuomi sujaudina skrandyje bei dvylika-

Ir jauni, ir vyresnieji, ir net vaikučiai atranda progų ir galimybių atlikti artimų meilės darbų. Čia jie nusifotografavo Pasaulio lietuvių centre kieme po siuntinių pakrovimo į talpintuvą, kurį paruošė „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos barelis.

LIETUVIŠKOS MOKYKLOS KELIAS PABRADĖJE

Po Antrojo pasaulinio karo Pabradėje veikė mokykla, kurioje buvo dėstoma tik rusų ir lenkų kalba. 10-15 km spinduliu veikė tik lenkų kalba dėstomos mokyklos. Ilgainiui beveik visose buvo dėstoma tik rusų kalba. Lietuviai neturėjo galimybės mokytis savo vaikų gimtąja kalba.

Tik 1955 m. prie Pabradės vidurinės mokyklos, kurioje buvo dėstoma rusų kalba, įsteigtas skyrius lietuvių dėstoma kalba. I-IV klasėse pradėjo mokytis 12 mokinių. Vaiskai mokėsi gyvenamojo namo kambaryje Vilniaus g. 1.

1957 m. rugsėjo 1-ąją, Pabradės rajono tarybos vykdomojo komiteto pirmininko Kazimiero Ignatavičiaus ir Švietimo skyriaus vedėjo Broniaus Pociaus rūpesčiu, buvo atidaryta lietuviška septynmetė mokykla. Direktore paskirta Marcelė Pociuvienė, vėliau daug metų dirbusi direktoriaus pavaduotoja.

pirstėje žarnoje išklota.

Sąsajos tų bakterijų su žaizda susekimas leido tokią žaizdą laikyti uždegimu ir prašalinti jį antibiotikais, o ne vien vargti su prieš rūgštis vaistais.

Dabar tokia žaizda gydoma minėtais antibiotikais ir rūgštį mažinančiu vaistu per mažaisiais 14 dienų; dabar pateriama taip gydyti visą mėnesį (gastroenterologas Steven Lamm, M.D.).

Kai įtarsi sergas žaizda, gydytojas talkins, atliekant reikiamus tyrimus.

Trejo pas nuo tokios žaizdos apsigimimas

Nors minėtos bakterijos sužadina skrandyje ir dvylikapirštėje žarnoje žaizdas, visgi ne jos vienios daro tokią žalą. Dar yra trys jos sužadintojai:

1. Tai pasirinkimas skrandį žalojančio maisto. Nors jis nesukelia žaizdos, bet gali ją blo-ginti. Todėl venk aštraus ir riebaus karnio, kuris artina nevirškinimą ar skausmą.

2. Jei imi aspiriną ar kitus panašius vaistus, imk jo mažiausią kiekį (aspiriną ketvirtį tabletės sklerozės — krešulio arterijoje išvengimui) ir imk su valgiu, nors aspirinas veikia žaizdiškai ir susigeria į kraują (ne vien būna ant gleivinės žarnyne).

3. Nerūkyk ir prirūkytu oru nekvėpuok, nes nikotinas neleidžia kasai pagaminti jautrią, žarnyno gleivinę sauganti, enzimą.

Šaltinis: „Reader's Digest“, New Choices; April 2001.

Mokinių skaičius V-VII klasėse buvo mažas. I-IV klasėse mokėsi 37 mokiniai. Iš viso mokykloje buvo 46 mokiniai. Mokinius į V, IV ir VII klases kvietė mokytojai, įkalbinėdami tėvus perkelti vaikus iš Pabradės. 1-osios vidurinės mokyklos (nelietuviškos) ir lietuvišką mokyklą. Ypač daug pasidarbavo mokytojai Vladas Jursėnas ir Janina Dranienkienė, taip pat F. Ilgūnienė, K. Ilgūnas, Kochas, B. Pocius, J. Aleksandravičius, D. Banionienė.

1958 m. rugsėjo 1-ąją buvo atidarytos dar dvi klasės — VIII ir IX. Vėl teko kvieisti mokinių. Moksleivių skaičius išaugo iki 111. Taigi septynmetėje mokykloje jau buvo 9 klases. Mokslo metus pradėjo nauji mokytojai: M. Petrauskaitė, R. Stampkauskas, T. Stampkauskienė, B. Vincinaitė. R. Stampkauskas buvo paskirtas direktoriumi. Mokyklai buvo paskirti du pastatai Vilniaus gatvėje, kuriuose mokėsi 4 klases.

1959 m. rugsėjo 1-ąją septynmetė mokykla pertvarkyta į vidurinę. Nuo tada ji vadina-ma Pabradės 2-ąja vidurine mokykla.

Tuo metu mokėsi 135 mokiniai, buvo 10 klasių. Mokykla gavo naują medinį pastatą, statytą septynmetei mokyklai, dar nebaigtą, netinkuotomis sienomis, Keisėnų gatvėje. Mokykloje buvo 7 didelės klasės, dar keletas mažesnių kambarių, platus koridorius, kuris pirmaisiais metais atstojė ir aktų, ir sporto sales.

1964 m. mokyklai paskiriamai dar du pastatai Pašto g. 8 ir 17. Darbo sąlygos žymiai pagerėjo.

Mokyklos direktoriaus Alfonso Vaitkevičiaus ir tėvų komiteto pirmininko Kęstutis Marcinkevičiaus pastangomis, pradedama mokyklos priestato (faktiškai naujos mokyklos) Upės g. 19 statyba. 1974 m. sausio 19 d. įvyko iškilmingas naujojo priestato atidarymas. Direktoriaus P. Čerėškevičiaus iniciatyva, prasidėjus Atgimimui, gaivinama tautinės mokyklos tradicija. 1990 m. mokyklai suteiktas „Ryto“ vardas.

Prie mokyklos pastatyti medžio drožėjo J. Jakšto stulpai.

Nuo mokyklos kūrimo pradžios didelis dėmesys skiriamas kraštotyrinei, meninei, sportinei veiklai, mokinių pilietiškumo ugdymui.

Nuo 1992 m. veikia ateitininkų kuopa, ateitininkų federacija registruota „Rasos“ vardu. 1999 m. ji laimėjo 1-ąją

vieta respublikiniame A. ir J. Čingų kuopų konkurse. 2001 m. įsikūrė valančiukų kuopa. Nuo 1997 m. siekiant aktyvinti moksleivių savivaldą dalyvauta žmogaus teisių projekte „Renkame mokyklos prezidentą“. Vykė ketveri mokyklos prezidento rinkimai, suburta aktyvi moksleivių taryba, gebanti parengti turiningo moksleivių laisvalaikio projektus. Nuo 1997 m. dalyvaujama vaikų ir paauglių nusikalstamumo prevencijos programoje, vaikų vasaros poilsio organizavimo konkursuose. 1998 m. dalyvauta Atviros Lietuvos fondo projekte „Mes keičiame savo mokyklą“. Nuo 2001 m. dalyvaujama Pilietinių iniciatyvų centre programoje „Aš galiu“. Į projektą „Būkime kartu“ vykdymą įtaukta visa mokyklos bendruomenė. 1999/2000, 2000/2001 m. dalyvauta Vilniaus archyvoskopijos katechetikos centro projektuose „Nepamirškime daryti gera“, „Pasitinkant trečiąjį tūkstantmetį“.

Sėkmingai dalyvauta įvairiuose rajoniniuose konkursuose ir olimpiadose, respublikiniuose meninio skaitymo ir jaunųjų filologų konkursuose, nacionaliniame konkurse „Pabėgėlių pasaulis“ ir kt.

2001/2002 m. mokykloje dirba 55 pedagogai (5 metodininkai, 29 vyresnieji mokytojai), 12 pedagogų yra šios mokyklos auklėtiniai.

Labiausiai džiugina gausėjantis moksleivių skaičius. 1995/1996 m. mokėsi 430 moksleivių, 1996/1997 m. 464, 1997/1998 m. — 506, 1998/1999 m. — 533, 1999/2000 m. — 573, 2000/2001 m. — 599, 2001/2002 m. 671 moksleivis.

Nuo 1996 m. mokomasi dviem pamainomis, 2000/2001 m. antrą pamainą mokėsi 197, 2001/2002 m. — 149 moksleiviai, kadangi mokykla be informatikos, chemijos, fizikos kabinetų, turi 13 klasių patalpų, tinkamų pamokinei veiklai. Dėl patalpų stygiaus nuo 2001/2002 m. mokomasi dviem pamainomis vaikų darželyje-lopšelyje ir kultūros centre. Su viltimi laukiame mokyklos priestato statybos, prasidėsiančios rugsėjo mėnesį.

1999 m. užmegzti ryšiai su Vokietijos Miunchbergo gimnazija, pasikeista delegacijomis.

Bendradarbiaujama su Lietuvos kariuomenės karininkų ramovės folkloro ansambliu „Vilnelė“, vykdomi bendri projektai su Lietuvos kariuomenės centriniu poligonu.

Sudėtinga buvo lietuviškos mokyklos pradžia, tačiau puoselėjama, lietuviybę diegančių

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Mūsų pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS—ŠIRDIES UGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos — chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbama lietuviškai
6618 W. Archer Ave. Sls. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui kalbėti angliskai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

MARIUS KATILIUS, M.D.
CHIRURGAS
Trūkio, tulžies pūslelės, krūties, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Barney Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
lietuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

Geriausią kalėdinę dovaną DRAUGO prenumerata!

Kalėdų proga užsakykite DRAUGĄ savo draugams, vaikams, anūkams, giminėms ir pažįstamiems (pirmą kartą prenumeruojant tik \$65.00 metams JAV) Mes pasiūlysiame gražų pranešimą, kad Jūs užprenumeravote DRAUGĄ jų vardu.

Kalėdų proga užsakau DRAUGĄ

Siųskite:

Vardas, pavardė _____

Adresas _____

Miestas, valstija, zip code _____

Dovanoja:

Vardas, pavardė _____

Adresas _____

Miestas, valstija, zip code _____

• Šypsena — gali prikelti naujam gyvenimui, suteikti vilties ir drąsos nuliūdusioms širdims, pavergtiems, nuvargusiems, nelaimingiems arba nusivylusiems žmonėms.

žmonių dėka ji išliko. Mokykla buvo ir bus ta vieta, kur geriamos lietuvių tautos tradicijos, lietuviškas žodis.

Laima Markauskienė
„Rytas“, Švenčionių raj. laikraštis, 2002 rugsėjo

MOTERYS IR AIDS
Nors anksčiau didžiąją dalį užsikrėtusių ŽIV/HIV paprastai sudarė vyrai (ypač homoseksualai), dabar jau padėtis sparčiai keičiasi. Pvz., District of Columbia (jai priklauso ir JAV sostinė, Vašingtonas) iš sergančių AIDS 13,899 asmenų, 24 proc. yra moterys ir mergaitės, pradedant nuo 13 metų amžiaus. Didžiausias pavojus užsikrėsti ŽIV/HIV gresia juodosios rasės ir ispanų kilmės moterims.

Lietuvos moterų lyga — respublikinė visuomeninė, pelno nesiekianti organizacija, buvo įkurta 1992 m. spalio 30 d. iniciatyvinės grupės, į kurią įėjo Seimo narė Nijolė Ozelytė-Vaitiekūnienė, jos padėjėja Zita Ambrazavičienė ir gydytoja Ramunė Trakymienė.

Iniciatyvinės grupės bendrame susirinkime Lietuvos moterų lygos pirmininke buvo išrinkta Nijolė Ozelytė-Vaitiekūnienė. Įstatai patvirtinti 1992 m. lapkričio 26 d.

Verčiu Lietuvos moterų lygos būtų pageltusius lapus, liudijantius jos istoriją, ir matyti, kad jau pirmojoje Lietuvos moterų lygos konferencijoje, įvykusioje 1993 m. sausio mėnesio 23 d. susirinkusiomis moterims išliko visai nepaprastas to meto sąlygoms klausimas — ko mes sieksime? Su kuo? Ir kurlink eisime?

Konferencijoje buvo daug kalbama apie užsienio moterų organizacijų patyrimą ir moterų laimėjimus kelyje į valdžią. Konferencijoje dalyvavusios Aukšės Aukštikalienė, Karla Gruodytė ir Zita Čepaitė bei kitos jų ideologijos rėmėjos karštai įtikinėjo, kad Lietuvos moterų lyga turi tapti visuomenine feministine organizacija, siekiančia lygių teisių ir galimybių, aktyviai kovojant prieš moterų esamą hiperbolizuojamą diskriminaciją.

Prisimenu ir aš tada kalbėjau. Įtikinėju, kad dabar mums svarbiausia — stiprinti ir ginti savo jauną nepriklausomą valstybę ir aktyviai dalyvauti atkuriamajame darbe.

Tąkart nugaliotą sveikas protas. Lietuvos moterų lyga 1993 m. sausio mėnesį išregravo LR Teisingumo ministerijoje, kaip visuomeninis politinis judėjimas.

Kai kurios moterys, tada dalyvavusios konferencijoje, pasitraukė. Dalis jų išjungė ir moterų judėjimus, prisidengusius feministine ideologija, bet aktyviai ir nevienareikšmiškai besizvalgančius ir Rytus, kita dalis iš viso pasitraukė. Mūsų liko 29.

Antrojoje konferencijoje, vykusioje 1993 m. kovo 26 d., buvo patvirtinta veiklos programa. Entuziazmas dirbti Lietuvai, ypač po 1992 metų rinkimų, kai į valdžią sugrįžo komunistai ir grėsė pavojus vėl būti sugrąžintiems į sovietinę erdvę, buvo didžiulis.

Tada buvo įkurtas Lietuvos moterų lygos Kauno skyrius. Jo vadove tapo Laima Skuodienė. Ir LML Kretingos skyrius, kurio vadove tapo Birutė Koncevičienė.

Apsispręsta veiklą organizuoti trimis kryptimis: 1. moteris ir valdžia, 2. šeima ir 3. švietimas.

Moterys rinkosi, kurioje kryptyje jos galėtų dirbti konstruktiviausiai.

1993 m. gegužės 27 d. buvo įkurtas Lietuvos moters universitetas. Jame du kartus per savaitę buvo skaitomos paskaitos, organizuojamos diskusijos — šeimos, edukologijos, šeimos psichologijos, dvasinių vertybių ugdymo, mokslinės bei meninės pasaulinės formavimosi, moterų judėjimų istorijos, moterų politikoje ir valdžioje klausimais. Paskaitas skaitė ir LML narės — O. Voverienė, R. Trakymienė, O. Kuorienė, V. Kučinskienė ir viešnios, tarp jų ir profesorė Viktorija Daujotytė-Pakerienė. Lietuvos moters universiteto vadove tada buvo Lilija Rasokienė iš Marijampolės. Jos pavaduotoja — prof. Ona Voverienė.

Vilniuje įkūrus Trečiojo amžiaus universitetą Moters universitetas dėl finansinių ir organizacinių nesklaidumų užgeso.

Politikos kryptyje — jau 1993 metų kovo 26 d. konferencijoje buvo priimtos rezoliucijos-kreipimai į LR Seimą ir Vyriausybę dėl prisijungimo ir ratifikavimo JT Deklaracijos „Dėl moterų visų rūšių diskriminacijos panaikinimo“ ir dėl moterų politinių teisių.

Vėliau Lietuvos moterų lyga reagavo į LDDP valdžios priimamus sprendimus protestais. Tokie protestai buvo pareikšti Lietuvos Respublikos Seimo ir Vyriausybės vadovams: 1. dėl Stasio Lozoraičio atleidimo iš nepaprastojo ir įgaliotojo ambasadoriaus pareigų JAV; 2. dėl paminklo statymo Armijos Krajevios veteranams, išžudžiusiems dešimtis Vilniaus krašto lietuvių; 3. dėl Lietuvos televizijos pornografinių ir smurtinių filmų, 4. dėl lito bei Lietuvos piliečių santaukų nuvertinimo ir nusavinimo.

Švietimo sekcija, vadovaujama jau dabar šviesaus atminimo dr. Apolonijos Paurienės, paruošė katalikiškos mokyklos koncepciją, kaip alternatyvą oficialiajai Dariaus Kuolio kosmopolitinei koncepcijai.

Ši koncepcija buvo aktyviai svarstoma Kretingos katalikiškoje mokykloje, Kretingos Šv. Antano kolegijoje, keliose Kauno mokytojų konferencijose, buvo gerai įvertinta. Daugelis jos elementų buvo pradėti įgyvendinti Šeškinės pradžios mokykloje, kurios direktorė buvo Lietuvos moterų lygos narė Lionė Gaidelienė. Jai vadovaujant ši mokykla tapo tautine mokykla. Joje buvo puoselėjamos tautos kultūros ir katalikiškosios vertybės.

Lietuvos moterų lyga aktyviai dalyvavo Seimo nario Liudviko Sabučio rinkimuose Kaišiadoryse, rašė publikacijas, lapelius, lankė Kaišiadorių mokytojus ir kaimuose gyvenančius žmones.

1993 m. birželio 24 d. Seimo rūmuose buvo organizuotas Lietuvos moterų lygos susitikimas su tuometiniais opozicijos vadais prof. Vytautu Landsbergiu ir Gediminu Vagnoriūmi. Susitikime dalyvavo Seimo narės Vilija Aleknaitė-Abramikienė, Romualda Hofferienė ir Elvyra Kunevičienė.

Kalbėta apie šeimos, švietimo, mokslo problemas, beglobius vaikus, beširdžių vaikų ir gatvė išmetamus senus tėvus, jų problemas. Prof. Vytautas Landsbergis tada akino moteris drąsiau reikštis ne tik visuomeninėje ir kultūrinėje veikloje, bet ir politikoje; konstatuoti su politikais ir drąsiai kelti visuomenės problemas.

„Dvasios gyvybė — iš moters“, — tada kalbėjo jis. Supratome, kad tautos gyvybė taip pat nuo moterų priklauso.

Jaukiojo nusiskundimus dėl masinio mokytojų atleidimo — jis darbo, jis kvietė mokytojas drąsiau reikštis spaudoje ir formuoti visuomenės nuomonę apie privačių mažų mokyklėlių kūrimą, ypač kaimuose, kur galėtų dirbti ir pensiją iššę mokytojai. Jie turdami didžiulį pedagoginio darbo patirtį ugdytų Lietuvos piliečius — asmenybes, gerai žinančius savo tautos ir valstybės istoriją ir turinčius tvirtus doros ir teisingumo pamatus.

Susitikimas Seime buvo įkvepiantis, skatinantis veikti.

1993 m. gegužės 1 d. įsikūrė Tėvynės Sąjungos (Lietuvos konservatorių) partija. Lietuvos moterų lygos pirmininkė buvo išrinkta į partijos tarybą.

1993 m. spalio 30 d. vykusioje Lietuvos moterų konfe-

rencijoje jos pirmininkė Nijolė Ozelytė išskėlė svarstymui klausimą dėl Lietuvos moterų lygos depolitizavimo. Tada ji įtikinėjo Lygos moteris, kad tai dabar svarbiausia. Politika tegul bus partijoms, o rimtas darbas tik ir tegali vykti visuomeninėse nepolitikuojančiose organizacijose. Valdžios keisis, partijos atsiras ir išnyks, o Lyga liks visuomet.

Lietuvos moterų lygos depolitizavimui nepritarė dr. Apolonija Paurienė, prof. Ona Voverienė, LML Kauno skyriaus pirmininkė Laima Skuodienė. Tačiau mūsų buvo mažuma. Po karštos ir audringos diskusijos ir įtaigos Nijolės Ozelytės kalbos dauguma moterų tada nubalsavo už Lietuvos moterų lygos visuomeninį statusą. Kai kurios moterys iš LML pasitraukė.

Įn. Nijolė Arbačiauskienė įkūrė savarankišką brandaus amžiaus moterų organizaciją „Gaja“, kuri iki šiol gyvuoja ir veikia. Dr. Ramunė Trakymienė įkūrė Tarptautinę moterų organizaciją ZONTA, kartu su šios organizacijos krikštamotėmis iš Danijos. Ši organizacija veikia iki šiol.

1993 m. gruodžio 5 d. Kaune vykusioje Tėvynės Sąjungos (Lietuvos konservatorių) konferencijoje Kaune buvo įsteigta Moterų konservatorių sąjunga. Jos lydere tapo Nijolė Ozelytė-Vaitiekūnienė.

Kas žino, kaip būtų susiklostę tolesnis Lietuvos moterų lygos kelias, jeigu to nebūtų įvykę, ir jeigu ji būtų išlikusi politiniu moterų judėjimu?

Bet, matyt, gyvenime viskas vyksta taip, kaip reikia. Gal, kaip geriausia.

Savo eilinėje konferencijoje, įvykusioje 1994 m. kovo 4 d. Lietuvos moterų lyga patvirtino naujus, jau visuomeninės organizacijos įstatus, naują veiklos programą. Toje konferencijoje organizacijos vadove vienbalsiai buvo išrinkta prof. Ona Voverienė.

Lietuvos moterų lyga buvo perregistruota Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijoje 1996 m. balandžio 26 d. Ten buvo patvirtinta ir jos veiklos programa.

Pagrindiniais Lietuvos moterų lygos tikslais tapo:

- skatinti moterų visuomeninį aktyvumą;
- ugdyti Lietuvos žmonių tautinę savimone, pilietiškumą ir demokratinę sąmonę;
- atstovauti moterų teisėms ir interesams visuomenėje ir valdymo institucijose;
- padėti įtvirtinti Lietuvoje moterų lygiateisiškumą visose

visuomeninės veiklos srityse, taip pat politikoje ir valdyme;

- ginti moters, šeimos ir vaiko teises valdžios institucijose;

- tirti, gaivinti ir propaguoti Tautos dvasines, dorovines ir kultūros vertybes;
- propaguoti krikščioniškąjį požiūrį į šeimą.

Lietuvos moterų lyga užsiibrėžtus tikslus siekė realizuoti per trijų sekcijų: 1. šeimos, 2. švietimo ir mokslo, 3. prevencinės pedagogikos ir vaikų globos programas.

Šeimos programoje buvo numatyta skiepyti jaunimui dorovę, požiūrį į šeimą, kaip Tautos gyvybės pamatą; ginti moters, vaiko ir šeimos teises; ugdyti pagarbą motinystei, atsakingą požiūrį į santuoką ir vaikų auklėjimą šeimoje; formuoti požiūrį į darbą, kaip žmogaus veiklos dvasinį įprasminimą; žadinti tautinę sąmonę.

Švietimo ir mokslo kryptyje buvo numatyta prisidėti kuriant tautinės mokyklos sampratą, kur pagrindinis dėmesys skiriamas dorovės bei demokratinės valstybės piliečio, savo Tėvynės patrioto ugdymui; organizuoti Lietuvos moterų švietimą; skatinti jų visuomeninį ir politinį aktyvumą, pasitikėjimą savo jėgomis, ugdati demokratinę ir tautinę savimone; analizuoti Lietuvos moterų problemas, moters vietą ir vaidmenį moksle, švietime, kultūroje, politikoje, valdyme; tirti moterų kūrybinės veiklos ypatybes, tyrimų rezultatus skelbti mokslo ir populiariejoje literatūroje; Lietuvos politikoje ugdyti paritetinės demokratijos poreikį.

Preveninės pedagogikos ir vaikų globos kryptyje buvo numatyta — ginti visose valdymo institucijose vaikų iš socialių ir labai neturtingų šeimų interesus; rinkti apie juos informaciją; prisidėti paskiriant tokiems vaikams globą.

Ne visus planus mums pavyko įgyvendinti. Kai kurie darbai bus tęsiami ir antrajame mūsų veiklos dešimtmetyje. Tačiau, tai, kas padaryta — jau yra ženklas.

*** Prieš metus Panevėžio nakvynės namų direktoriaus Virgilijaus Stipino įrengti laikini gultai benamiams vis populiarėja.** Atvėsus orams visi miesto benamiai žinodami apie šiltą būstą, iš visų pakampių traukia į nakvynės namus. Ant benamių gultų trūksta vietų.

(L.Ž., E.Lt.)

Adventas

Keturių savaitių laukimo laikotarpis prieš Kalėdas vadinamas Adventu. Ko laukiame? Laukiame Kristaus — Jo gimimo, antrojo Jo atėjimo, Dievo apsišėikimo mūsų triukšmingame, kovingame, nerimstanciam pasaulyje. Adventas — tai džiaugsmingas laukimas, ne skausmingas kaip Gavėnia. Advento laikotarpis, išspraudęs tarp dviejų lemtingų Kristaus atėjimų: pirmojo — Kūdikio pavidalu, kurį kasmet švenčiame, ir antrojo — didingo Jo atėjimo žmonijos istorijos pabaigoje.

Adventas turi turtingą žodyną: laukimas, pasirušimas, ilgesys, atėjimas. Dar daugiau — Adventas slepia didelį turtą — Kristų, tyliai besibeldžiantį mūsų širdies duris. Advento metu vis karatoje: „Viešpats yra arti...“

Graikų kalbos žodis *parousia* reiškia *atėjimas*. Krikščionybės pradžioje jis buvo naudojamas nurodyti antrąjį Kristaus atėjimą. Šis žodis įvardino oficialų, iškilmingą krašto valdovo apsilankymą kuriame nors svarbiame mieste — tai buvo džiaugsmingas jo įžengimas į jo valdžią pripažįstantį miestą. Lotynų kalba tai buvo *adventus*. Kai Romos imperatoriaus Augustas atvyko į Korinto miestą Graikijoje, buvo nukaltas specialios monetos su įrašu: „Adventus Augusti“.

Advento metas mini daugelį kelionių: Abraomo kelionę į Dievo jam pažadėtą žemę, Jono Krikštytojo kelionę per dykumą, Marijos ir Juozapo kelionę į Dovydo miestą Betliejų, rytų Išminčių kelionę, ieškant naujai gimusio valdovo, mūsų gyvenimo kelionę — kupiną savitų išsiejimų.

Sventoji Edita Stein taip apibūdino Advento metą:

„Dienoms palaipsniui trumpėjant ir pirmoms snąigms pradėjus kristi švelniai ir ne drąsiai, pirmosios Kalėdų mintys įslenka į mūsų širdis. Jau pats tas žodis turi savitą žavesį, kurio beveik jokia širdis negali nejausti. Net ir kitų tikėjimų žmonės ir visai netikintys, kuriems senoji Betliejaus kūdikio istorija nieko nesako, net ir jie ruošiasi šventei ir mąsto, kaip galėtų vienur kitur džiaugsmo liepsnelę įžiebt. Meilė, lyg šilta

elektros srovė apgaubia pasaulį savaitės ir net mėnesius prieš šventės atėjimą...“

Nutilusi gamta, šventiškas žmonių skubėjimas Advento padaro mielą ir jaukų. Advento prisiminimai ir lūkesčiai mus sušvelnina. Nejuociomis sugrįžta atmintin vaikystės svajonės, prisimena pasakojimuose girdėtos lietuvių Advento tradicijos, pavyzdžiui, rarotai, ausyse aidai ir ilgesinys. Kilniais žodžiais Izaijas pasakoja apie visuotinę tulką, kurią atneš laukiamas Mėšias: „Išspręs jis ginčus tarp tautų, parodys ribas daugybei gentių. Tada jos perkals savo kalavijus į arklus ir ietis į pjautuvus“. Pasak Izaio, net gyvūnija tarpusavy susitakys: ertiukas atsiguls šalia liuto, Kažkoks cinikas yra pasakęs: tegu ertiukas ir atsiguls su liutu, bet kažin, ar jam pavyks ramiai miegoti... Visuotinės taikos svajonė liko mūsų tarpe, kaip siektinas idealas.

Jonas Krikštytojas ragina atsiversti, taisyti Viešpačiui kelią. Šis, dykumoje šaukiantis balsas, drįsta net patiam karaliui Erodiui kalbėti apie nuodėmę. O mums? Mums jis kalba apie minties ir širdies atmainą — „metanoia“. Ir mums dera peržvelgti kasdienį mūsų gyvenimą: ar esu taikos ir ramybės nešėjas? Ar aplink save skleidžiu gerį?

Argi Advento metu nesugebėtume rasti bent trumpą valandėlę pakelti mintis ir širdis prie Dievo, nutilti, nurimti? Matom ir girdim, kaip pasaulyje verda neapykanta, kaip žvanga ginklai. Advento dangaus ramybė gali naujai užgimti mūsų širdyje. Kiekvienas juk save laikome „geros valios žmonėmis“. Tad įsiklausykime, ką gieda žemė ir dangus:

Ateik greičiau, Sūnau dangaus, Nes vėl naktis giliai sutems! Malonės aušrą žemėn leisk. Ir taiką žiebk naujiems laikams!

SUOMIJOJE — DIDVYRIŲ ŽEMĖJE

STASĖ E. SEMĖNIENĖ

Suomija man turėjo magišką galią nuo pat vaikystės dienų, kai 14 mėnesių jaunesnis brolis išsiruošė į berniukų skautų sąskrydį (Jamboree). Viktoras Lapas su savo draugu Mykolu Litu važiavo traukiniu. Skardi skautiška jaunatvė kvatojo, kai kitą rytą sužinojo, jog Lapas miegodamas nukrito nuo viršutinių gultų kupė, (o ruduo bavo dar tili...).

— Lapas krito, bet Litas — ne, išsilaikė! — didžiavosi jaunuoliai (o litas dar ilgas metus tvirtai laikėsi laisvoje Lietuvoje, kol neužkorė nuožmaus rublio raudonėję atėjūnai).

Dar labiau Suomija masino ir jai giliai pagarbą ugde, kai 1939 m. šis ramusis šiaurinis elniukas šoko piestu prieš jį puolantią plėšriąją milžinišką raudonąją mešką — Sovietų Sąjungą — ginti savo pamiltą gimtąją žemę.

Susižavėjimas bei pasididžiavimas šiuo didvyrišku

kraštu net pakilo, jį aplankius rugpjūčio mėnesį. Tai palyginus ne tokia jau didelė šalis, vos 5 mln. gyventojų (nuo 1809 m. iki 1917 m. po caristinės Rusijos padu, ir vėl teisinga teorija — ne kiekvė, bet kokybė svarbi), o vienok taip puikiai ir pavyzdžiai susitvarkiusi, kad kai kuriais atžvilgiais galėtų būti geru pavyzdžiu net tokioms didžiulėms bei turtingoms JAV-oms!

Suomijoje sugebama iš „Social Security“ surinktų mokesčių suteikti savo tautai — visiems piliečiams — daug privilegijų: visiems mokslo siekimas nuo vaikų darželio iki universiteto imtinai — nemokamas; mokyklose vaikams pietūs ir dantų priežiūra — nemokamai; ligoninėse gydymas — tik už labai menkų mokesčių (beveik nemokamai); seneliams slaugos namai irgi — maža, prieinama kaina.

Suomiai — didžiai kultu-

ringi, imlūs, mąslūs bei sumanūs šiauriečiai. Suprasdami, jog jų kalba yra viena pačių sunkiausių pasaulyje, o taip pat niekur nekalbama už Suomijos ribų — tik tai jų tėvyneje, jau nuo mažens moko vaikūs svetimi kalbų: anglų kalba įvesta net 3-čiame skyriuje; 6-tame skyriuje — vokiečių, prancūzų ir švedų kalbos. O vidurinėje mokykloje privalo pasirinkti ir dar vieną kalbą (primena Jugoslaviją, kur jaunuoliai vartojo mažiausiai 5 kalbas, bet algeriškai nekenktė rusų kalbos). Tokia protinga suomių santvarka galėtų susidomėti Lietuvos vyriausybė, kaip galima būtų pagerinti savo piliečių gyvenimą. Jeigu jie gali — kodėl ne mes?

Ar ne teisybė, jog „miško paukštis į mišką žiūri“? Kaip tau, žmogau, nebūtum lojalus, tam kraštui, tave, benami, priglaudusiam ir net visokiomis gėrybėmis apdovanojusiam, o vis vien tavo širdis, visa nos-talgi siela prisirišusios prie gimtosios motinos — niekad nepamirštosios tėvynės! Savo jausmais, mąstysena visada pasilieki su ja. Todėl ir plau-

kiant Baltijos jūrą, ji buvo taip sava, tokia miela, supras-ta. Rami, it veidrodinis, ji atrodė lyg Karibų jūrą, o vis dėlto tartum girdėjai Jūrątes raudą dėl prarastojo savo mylimojo Kastyčio. Kai bangos sidabriniais purslais tėsė į laivą, smalsiai stebėjo: „pieno“, ar „kraujo“ puta atplauks prie tavo lango. Ir džiugėsytis užvaldydavo, matant baltą putą — dar Eglė, Žalčių karalienė džiaugėsi savuoju Žilvinu. Kur kita pasaulio jūra gali pasididžiuoti tokiomis gražiomis legendomis? O gražuolė Baltija dar ir turtinga — išsipuošusi nuostabiais gintarais!

Norėtusi pasidalinti džiaugsmu kartu su mielais skaitytojais: „Norwegian Dream“ prieš Rusiją ir Suomiją dar atplaukė ir į Estiją. Širdis šoko kadrilį, suskaičiavus per tuziną autobusų (o gal daug daugiau jų praziūso-ta), su turistais sukant į Tallinn širdį — gražųjį istorinį senamiestį. Pati išsukavusi Estiją 1995 m., lankant net ir jos pajūrius — vasarvietes, ne tik sostinę, šį sykį nesiverčiau su kitais vėl ją lankyti papildomoje kelionėje.

Bus daugiau

Rusų ortodoksų Uspenski katedra Helsinkyje.

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

IŠMINTIES PAIEŠKOS

Sventojo Rašto Išminties knygoje skaitome: Spindėt išmintis niekad nepaliauja. Visiems, kurie jos trokšta, — pati apsirėškia. Ji draugiškai eina sutikti kiekvieno, kuris tik jos ieško (Išm 6). Skaitydami šiuos išmintį aukštinančius sakinius, negalime nepriiminti šiandienio žmonių gyvenimo, dažnai stokojančio išminties. Dar sovietmetį kino teatruose buvo demonstruojamas filmas „Tas beprotiškas, beprotiškas, beprotiškas pasaulis“, kuriame pavaizduotas žmogaus išmintimi. Per dvyliką Nepriklausomybės metų jau spėjome apsiprasti, matydami smurto ir nešvankybų pilną televizijos ar kino produkciją arba menu vadinamas žmogaus pasąmonės šiukšles. Mus maloniai nustebina viena kita dvasinio grožio ir išminties salė. Šiandieniniame pasaulyje yra ginamos net gyvulių teisės, bet ar daug kas rūpinasi apginti negimusių gyvybę, vaikus ir jaunimą ir, pagaliau, mus, suaugusius žmones, nuo vertelgų, kurie dėl nešvankaus pelno yra pasiryžę įteisinti ir padaryti bet kokią beprotybę. Dar taip neseniai garsiai šaukta, jog valstybės biudžetas iš lošimo namų pasipildys šimtais milijonų litų, o dabar jau kalbama ne apie pelną, bet apie sunkiai pagydomą paauglių ir suaugusiųjų priklausomybę nuo lošimo. Iš tikrųjų neramu, kai žmonių elgesio norma darosi gyvenimas be jokių moralinių normų; nebranginant jaunystės, nesaugant santuokinės ištikimybės ir ieškant išeities alkoholyje bei narkotikuose.

Žmogus yra gundomas neprotingai naudotis laisve, nesiskaitant su kitais, nesusiimančiant, jog laisvė be atsakomybės yra beprotybė, nes pažeidžia kitų žmonių teises. Seimas artimiausiu metu rengiasi nagrinėti *Reprodukcines sveikatos įstatymą*, kurio projekte siūloma įteisinti nevaržomą ir nemokamą cheminį bei chirurginį abortą, sterilizaciją, vaikų seksualinį švietimą, skatinantį neatsakingą lytinę elgseną. Jame paminama ne tik konstitucinė tėvų teisė auklėti savo vaikus, bet ir vyro teisė į tėvystę. Tai įtvirtins nuostatą, jog naujagimis yra ne džiaugsmas, o didžiausia našta tėvams ir valstybei. Antra vertus, nevašingoms motinoms siūloma dirbtiniu būdu padėti susilaukti kūdikio ir sakoma, jog jos turintios teisę pasirinkti, tačiau nekalbama apie kūdikio teisę turėti tėvus, bet būti pradėtam kažkokiam mėgintuvėlyje. Tai gundymai nesivadovauti nei dieviškai, nei žmogiškai išmintimi, negalvoti apie pasekmes paskiram žmogui ir visuomenei. Jėzaus Kristaus perspėjimai budėti šiandien yra ypač aktualūs.

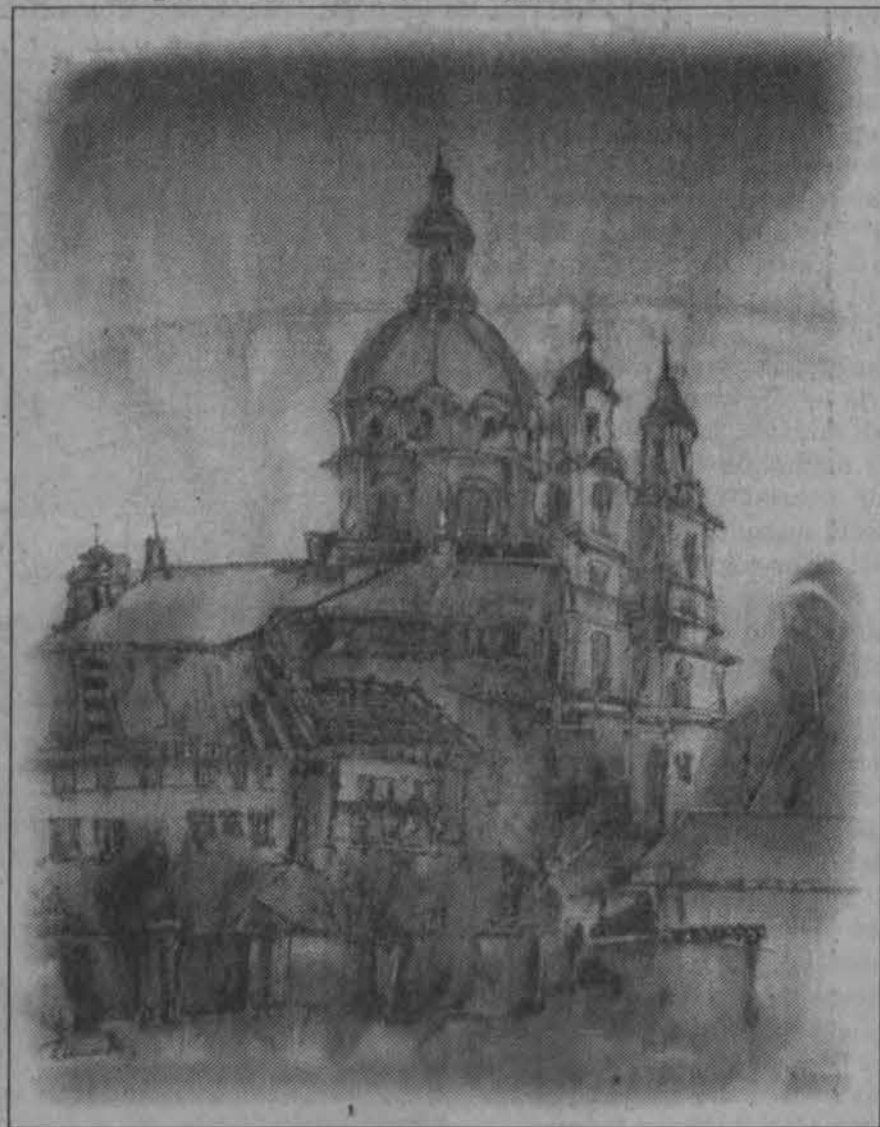
Kartą Jėzus pasakė palyginimą apie dešimtį mergaičių, pakviestų į vestuves. Penkios iš jų užmiršo pasiimti alyvos. Pavėluotai atvykusios rado uždarytas duris, o balsas iš vidaus sakė jų nepažįstas. Jėzus susitikimą su Dievu palyginęs su vestuvių puota norėjo priminti, jog išmintingas yra tik tas, kuris šiam įvykiui ruošiasi, nes priešingu atveju amžinybėje galima išgirsti Dievo nuosprendį: *aš jūsų nepažįstu*. Yra vertybių, kurių neįmanoma nusipirkti ar pasiskolinti, bet kurios yra būtinos mūsų amžinajai laimei.

Tikėjimas ir meilė, išmintis ir padarumas yra ta „alyva“, be kurios užgesta žmogus dvasia ir pasirašomas nuosprendis amžinybėje likti už durų. Jėzus aiškiai perspėja: „Budėkite, nes nežinote nei dienos, nei valandos“, kai ateis susitikimo su Dievu metas.

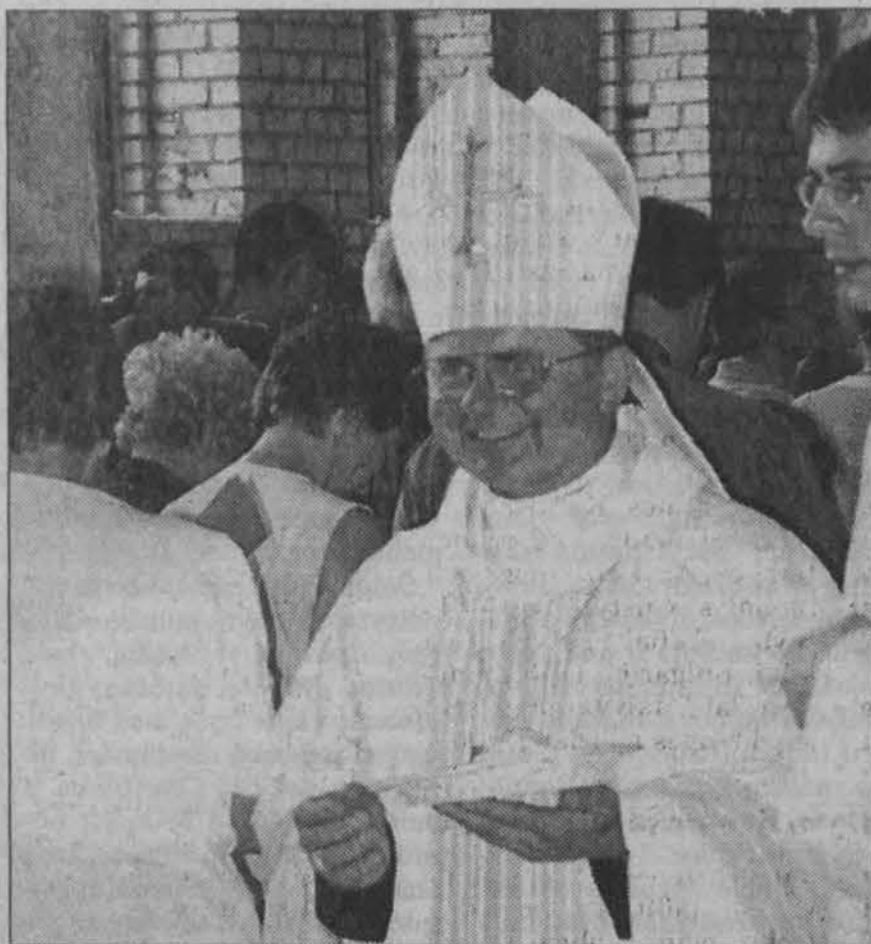
Kai teikiamas Sutvirtinimo sakramentas, vyskupas meldžia Dievą Šventąją Dvasią, kad ji apdovanotų žmogų išminties dovana, padedantia išmintingai spresti ir teisingai pasirinkti. Vienas iš patių reikalingiausių žmogaus sprendimų yra nutarimas gyventi ne pagal laiko madą, minios nuotaikas ar reklamos įkalbinėjimus, bet nuolat savo elgesį vertinti Dekalogo šviesoje. Dieviškoji išmintis primena, jog amžinieji dalykai turi rūpėti pirmiausia, nes jie praeina visa kita.

Kodėl, suprasdami gėrio vertę, žmonės pasirenka blogį? Ką reikia daryti, kad rinktumės tik gerį? Apaštalas Paulius, priminęs pirmiesiems krikščionims, jog reikia susilaikyti nuo ištvirkavimo ir mylėti savo brolius, matė reikalingą čia pat priminti tiesą apie mirtį ir prisikėlimą (plg. 1 Tes 4). Apaštalas šitai kalbėjo ne todėl, kad apskritai ir taip nelengvą žmonių gyvenimą. Jis siekė, kad Kristaus mokiniai, mąstydami apie tai, kas jų laukia po mirties, sugebėtų rinktis gerį ir nusišvęsti nuo blogio. Tikriausiai dėl šitos priežasties žmonės, pasiekę gyvenimo brandą ir galbūt jau pajutę, jog negalima visų vilčių sudėti į žemės dulkę, darosi išmintingai ir lengviau atsispiria gundymams. Labai gaila, kad pinigų medžiotojai ir pramogų organizatoriai lengvai įtikina jaunimą, jog gyvenimas yra ilgas, todėl pirmenybę geriau teikti alaus šventėms, naktniams klubams ar karnavalams, o mintis apie Dievą ir amžinybę galima atidėti senatvei. Tikriausiai Evangelija tuo ir yra brangi, kad ji, kaip motina, kviečia pradėti išminties pilną gyvenimą nuo pat jaunystės dienu, o ne tada, kai reikia rankioti sudužusio gyvenimo skeveldras.

Arkivyskupas
Sigitas Tamkevičius

Pažaislio vienuolynas.

Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius.

PAŽAISLIO VIENUOLYNO ATGAVIMO DEŠIMTMEČIO MINĖJIMAS

2002 m. spalio 13 d. Pažaislio Švč. Mergelės Marijos Apšilankymo bažnyčioje buvo aukojamos konceliacinės šv. Mišios. Tai padėka Dievui už visos tautos ir šv. Kazimiero seserų kongregacijos patirtą stebuklą. Taigi, 10 metų — mažytis ir kartu labai reikšmingas seserų sugrįžimo į Ramybės kalnelį jubiliejus. Šv. Mišioms vadovavo arkivyskupas Sigitas Tamkevičius. Kartu dalyvavo t. Adomas — kun. Ignacas Milašius, OFM, ir kun. dr. Arvydas Žygas su 8 klierikais, kurie tuo metu laikė Pažaislyje rekolekcijas.

Deja, šventėje negalėjo dalyvauti vysk. Eugenijus Bartulis (buvo išvykęs į JAV), kuris kardinolo Vincento Sladkevičiaus buvo paskirtas vienuolijos kapelionu ir kuris giliai išjautė ir aktyviai dalyvavo visuose sugrįžimo rūpesčiuose bei sunkumuose.

Pamaldos prasidėjo procesija nuo bažnyčios didžiųjų durų. Seserys suėjo į presbiteriją kartu su dvasininkais ir klierikais. Skaitinius skaitė bei psalmes giedojo seserys, o pamokslą sakė arkivysk. Sigitas Tamkevičius. Pamokslas — to sekmadienio evangelija apie vertybių pasirinkimą ir atsiliepiamą į kvietimą.

Prieš šv. Mišias į lankytojus kreipėsi gener. vyr. sesuo Remigija:

— Gerbiami mūsų bažnyčios lankytojai, norime šiandien jus prabilti psalminko žodžiais: „Tikrai mums Viešpats stebuklą padarė, mus aptvindė linksmybė“. Tai įvyko prieš 10 metų, kada visa Lietuva dar džiūgavo po nepriklausomybės atgavimo.

1992 m. birželio 15 d. Pažaislio vienuolynas juridškai grąžintas seserims. Grąžinimo — perdavimo aktą pasirašė vysk. Sigitas Tamkevičius. Prie šio įvykio labai daug prisidėjo, o gal net jį nulėmė, kun. kanceleris Eugenijus Bartulis (dabar Šiaulių vyskupo) ir menotyrininkės Laimos Šinkūnaitės sumanymas bei rūpestingumas.

Tuo laiku vienuolijai vadovavo sesuo Jonė — Z. Budrytė. Jai ir seserims Melanijai bei Simonai teko tuometinė visų rūpestių našta. Nemažai seserų, ypač anksčiau gyvenusių Pažaislyje, ėmėsi atstatomųjų darbų: tvarkė aplinką, valė restauruotas patalpas, kol pagaliau vysk. S. Tamkevičius spalio 3 d. galėjo pašventinti įrengtą koplyčią bei celes.

Po trejų metų, 1995-aisiais, kardinolas Vincentas Sladkevičius, dalyvaudant Lietuvos vyskupams, pašventino bažnyčią. Pirmąsias šv. Mišias šventė, dar tebeįvykstant skliautų restauracijai, kai visa bažnyčios erdvė — centrinė nava ir koplyčios — buvo užimtos pastoliais. 1999 m., gavus iš arkivyskupo S. Tamkevičiaus leidimą sugrąžinti iš Kauno katedros Gražiosios Meilės Motinos paveikslą, pradėjome didžiulius valymo ir interjero sutvarkymo darbus. Naujai pertvarkėme presbiterijos pertvarą ir paruošėme vietą paveikslui. Sutvarkėme koplyčias, kapitulės salę, balkoną. Įrengėme bažnyčioje apšvietimą ir signalizaciją. Atrodė, kad visų šių darbų eigai dirigavo Švč. Mergelė Marija. Darbams vos prasidėjus, atsirado geradarių bei aukotojų tiek iš Lietuvos, tiek ir tautiečių iš užsienio. Tokiu būdu, 2000 m. liepos mėnesį šventė jau buvo pasiruošusi Dievo Motinos paveikslui sutikimui.

2001 m. birželio 20 d. ant bažnyčios choro stogo į senąją vietą sugrąžintas ir pašventintas autentiškas kryžius, kurį surado ir rūpinosi jo iškilimu inžinierius Jonas Šinkūnas. Tais pačiais metais sutvarkyta bažnyčios prieangys esanti kriptė ir iškilmingai joje perlaidoti Pažaislio fundatorių Pacų palaikai.

Kartą po Sumos viena bažnyčios lankytoja perdavė 1,000 Lt ir, rodydama į apturėjusias prie zakristijos koridoriaus sienas, pasakė: „Pasigražinkite“. Ta auka ir iniciavo koridoriaus restauravimą, kurį užbaigė šių metų liepos mėnesį.

Tokiu būdu aukotojų, geradarių bei ekskursantų aukomis buvo restauruota vienuolyno valgykla, kamaldulių nameliai, uždengtas vienuolyno stogas. Šie ir kiti atlikti Pažaislyje darbai išvardinti išleistame jubiliejiniame lankstinuke.

Reiškiame nuoširdžią padėką visiems, vienaip ar kitaip prisidėjusiems prie Pažaislio vienuolyno ir šventovės pagrazinimo. Atskirai norisi padėkoti doc. dr. Laimai Šinkūnaitėi, kuri savo profesionaliu išmanymu, iniciatyvomis ir meile Pažaisliui labai daug pasitarė bažnyčios interjero atstatyme bei kitų su Pažaisliu susijusių klausimų sprendimuose. Negalima pamiršti ir kito Pažaislio mylėtojo ir nepailsant populiarintojo užsienyje — inžinieriaus A. Liepinaičio. Jo rūpesčiu surinkti aukų dėka buvo išleisti lankstinukai, įvairiomis kalbomis, kas žymiai palengvino darbą su turistais ir išgarsino Pažaislio vardą svetur. Visiems jums meldžiame Gražiosios Meilės Motinos palaiminimo ir užtarmos pas Tėvą.

Po pamaldų man teko nušviesti kitą veiklą Pažaislyje. Pirmiausia atkreipiau dėmesį į vienuolijos globėjo šv. Kazimiero ir Pažaislio vienuolyno fundatoriaus Kristupo Paco gimines istorines sąsajas. Paiteko įvykių grandyje, išvysk Dievo veikimo kryptį, parodžiau glaudų šv. Kazimiero vienuolijos ryšį su Pažaisliu, kuris jau nuo įkūrėjos Motinos Marijos Kaupaitės buvo Dievo Apvaizdos plane.

Lietuvos šv. Kazimiero seserų kongregacijos sugrįžimo į Pažaislį dešimtmetis

Ir šiandien tą planą, kaip antspaudu, patvirtino Gražiosios Meilės Motinos paveikslas sugrįžimas. Tarši biblinis Viešpaties palydėjimas pasitvėrusiems: „Aš būsiu su tavim, Aš būsiu su jumis“. Juk su seserų išvairumu iš Pažaislio iškeliavo ir paveikslas, o joms sugrįžus, grįžta ir Pažaislio Dievo Motina. Tas dar kartą nurodė teisėtą antrojo sugrįžimo dievišką pasiuntinybę, kuri tapo atspirties tašku visai veiklai Ramybės kalnelyje. Ši veikla įsiremė į Pažaislio, kaip kultūros paveldo, specifika ir kartu atspindėjo mokymo — švietimo bei ugdymo vienuolijos charizminę tarnystę. Jos panoramą čia Pažaislyje galima apibūdinti šitaip. Pirmiausia, ekskursantai: vieni iš jų — piligrimai ar įvairių žygių dalyviai, grupelėmis ar pavieniai asmenys, su nakvyne ar be jos.

Stovyklautojai: dienos centrų ar kitų socialiai remtinų šeimų vaikai, tarptautinių

SIŪLO DARBA

Reikalingi darbuotojai paruošimui TN ir IN valstijose. Pageidautina vyrai. Atlyginimas nuo \$1,500 iki \$1,800. Tel. 901-218-7481.

EURO-AMERICAN CLUB reikalingos merginos ir moterys: modeliai, šokėjos, masažistės. Uždarbis \$350 ir daugiau į dieną. Tel. 847-312-1426; 847-312-1532. Kviesiti Maiką.

SIŪLO IŠNUOMOTI

Išnuomojamas 3 kambarių butas su šiluma. Šalia parko, 66 St. ir Kedzie Ave. Kaina \$420. Tel. 708-425-7160.

Caregivers International Agency needs 2 man and 3 women to take care of elderly in Wisconsin. English and ref. required. \$90-100 per day. Call John 414-321-8001.

EURO-AMERICAN CLUB reikalingos merginos ir moterys: modeliai, šokėjos, masažistės. Uždarbis \$350 ir daugiau į dieną. Tel. 847-312-1426; 847-312-1532. Kviesiti Maiką.

studentų darbo stovyklų nariai. Vietinių ar tarptautinių konferencijų, seminarų bei simpoziumų dalyviai. Studentų, moksleivių ir seminaristų savaitgalių dvasiniai susitikimai. Įvairių vienuolių seserų metinės rekolekcijos, o taip pat įvairių organizacijų, įstaigų, judėjimų ir bendruomenių prginiai renginiai ar susitikimai.

Nemažai apsilanko ieškančių pagalbos: dvasinės ar materialinės paramos. Negalima pamiršti ir taktininkų iš įvairių organizacijų bei įstaigų, kaip antai, Kauno miesto sveikatos apsaugos, visuomenės žmonių arba skautai, ateitininkai, maironėliai. Prie viso to dar reikia pridėti ir šiauramiečių ieškančių, bevaikštinejančių teritorijoje žmones, sekmadienių ir švenčių šv. Mišių dalyvius ir, žinoma, gausius festivalio lankytojus bei visus besidarbuojančius Pažaislyje.

Be to, seserys ir pačios ruošė vaikus, pirmajai Komunijai, organizavo jiems stovyklą.

Paskaičiavus paskutiniųjų metų lankytojus, vidutiniškai metams jų tenka iki 50,000. Iš jų 17–18 tūkstančių pravedame ekskursijas. Svečių name kasmet apnakvodyname iki 600 renginių daly-

PAŠVENTINTA SIELOVADOS STOTELĖ

Nuo šių metų rudens savo veiklą pradėjo Vilniaus pedagoginio universiteto (VPU) akademinės sielovados stotelė. Šios iniciatyvos, Vilniaus akademinės sielovados centro vadovų kun. Antano Saulaičio, SJ, ir ses. Aušros Karaliūtės, SJE, paskatintos, ėmėsi VPU dėstytojos doc. dr. Giedrė Butkienė ir doktorantė Jūratė Laurinavičiūtė. Jos subūrė aktyvius studentus prasmingai dvasingai veiklai organizuoti bei pakvietė kurti krikščionišką studentų bendruomenę. Į jų kvietimus atsiliepė įvairių specialybių studentai. Kartu su studentais buvo numatytos darbo kryptys, sudaryta 5 studentų VPU akademinės sielovados taryba.

Spalio 22 d. buvo iškilmingai pašventintos šios stotelės patalpos. Šventinimo apeigoms vadovavo kardinolas A. J. Backis, šventėje dalyvavo Vilniaus akademinės sielovados centro vadovas kun. A. Saulaitis, SJ, VPU studentai ir dėstytojai.

VPU akademinės sielovados stotelės vadovė doc. dr. Giedrė Butkienė kalbėjo apie šios idėjos ištakas. Jos teigimu, tokio centro tikrai labai reikėjo,

IVAIRIOS PASLAUGOS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBES DRALINIMAS. Agentas Frank Zapalis ir Off. Mgr. Aukse S. Kane kalba lietuviškai. FRANK ZAPALIS 3208 1/2 West 95th Street Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

ELEKTROS

IVEDIMAI-PATAISYMAI.

Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiestyje. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai. 773-779-3313 KLAUDIJS PUMPUTIS

TAISOME

SKALBIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS. H. DECKYS TEL. 773-585-6624.

Išnuomojamas 2 mieg. naujai įrengtas butas su baldais „basement“, Midway rajone. Tel. 773-218-4351.

Iki 100 kartų pamaitinama stokojančius. Tokiu būdu atskiroms seserims tiesioginių bendravimų tenka ne mažiau, kaip su 20,000 žmonių.

Reikia pasakyti, kad Pažaislyje kasmet apsilanko ekskursijų ne mažiau, kaip iš 100 įvairių Lietuvos miestų ir vietovių, ir iš visų pasaulio šalių, kur tik yra lietuvių. Labai daug užsieniečių iš visų pasaulio kontinentų. Susitikimams su įvairaus amžiaus ir profesijų bei išsilavinimo žmonėmis. Pradedant nuo darželinukų, iki garbaus amžiaus žmonių, nuo moksleivių, studentų, iki mokytojų ir įvairių moksleivių konferencijų dalyvių, diplomatų, verslininkų, ambasadorių. Bendraudamos su žmonėmis reprezentuojame ne tik vienuolišką, bet ir tautos veidą.

Anot menotyrininko iš Prancūzijos, Jurgio Baltrušaičio artimo bičiulio, profesorius Jean — Francois Chevrier, ispuđi jam apie Lietuvą suformavo keli žmonės, ir vienas jų buvo „vienuolė, pasakojanti Pažaislio istoriją“. Taigi, per frazuojant švč. M. Marijos „Magnificat“ giesmės žodžius, galima pasakyti: „Didžiųjų pravedame ekskursijas. Svečių name kasmet apnakvodyname iki 600 renginių daly-

S. M. Julita, SSC

Trumpai apie viską

(Naudojantis „Lietuvos rytą“ (LR), „Lietuvos žinią“ (LŽ), „Respubliką“ (R), „Kauo dienas“ (KD), „Klaipėdą“ (K), „Valstybės žinią“ (VŽ) dienraštį, BNS ir Elta informacijomis)

Derybas su ES Lietuva baigs jai naudingomis sąlygomis

Atkelta iš 1 psl. Anksčiau ES Lietuvai pasiūlė IAE uždarymui 2004–2006 metais skirti 210 milijonų eurų (724,5 mln. litų), o praėjusią savaitę pasiūlė dar 75 milijonus eurų (258,75 mln. litų).

Kalbėdamas apie tranzito iš ir į Rusijos Karaliaučiaus sritį klausimą, ministras pranešė, kad dabar Lietuva kartu su ES derina protokolą prie Stojimo sutarties dėl tranzito. „Šiame protokole bus įtvirtintos ES garantijos Lietuvai dėl kuo greitesnio prisijungimo prie Šengeno sutarties su pirmąja šalių kandidatų grupe bei dėl finansinės ES paramos įgyvendinant Kaliningrado tranzito priemo-

nes“, teigė UR ministras.

Aptardamas žemės pardavimo užsieniečiams klausimą, ministras A. Valionis informavo, kad ES sutinka priimti Lietuvos prašymą dėl 7 metų pereinamojo laikotarpio žemės ūkio paskirties žemės pardavimui užsieniečiams.

Lietuva siekia 7 metų pereinamojo laikotarpio, kurio metu ribos žemės ir miškų ūkio paskirties žemės pardavimą užsienio fiziniams ir juridiniams asmenims. Numatoma, kad pereinamasis laikotarpis nebus taikomas ES valstybių ūkininkams, kurie gali įrodyti, kad ne mažiau kaip 3 metus gyvena ir ūkininkauja Lietuvoje.

Lietuva jau mato derybų su Europos Sąjunga baigmę

Atkelta iš 1 psl. Tapusi ES nare, Lietuva turės užtikrinti 921 km ilgio išorinės Bendrijos sienos apsaugą.

Pasak P. Auštrevičiaus, Lietuva su EK jau rengia protokolą prie Stojimo sutarties, kuriame atspindės papildomos paramos Ignaliniui teikimo sąlygos. Tikimasi, kad protokolas bus suderintas šią savaitę.

Šiuo metu Lietuva su ES yra baigusi derėtis dėl 28 iš 31 derybinio skyriaus. Dar liko suderinti Žemės ūkio, Finansų ir biudžetinių nuostatų skyrius bei Kitų klausimų skyrių, į kurį patenka Lietuvos narystė ES fonduose, kitose institucijose, svarstomi galimi saugikliai atskirose srityse. Visateise ES nare Lietuva ketina tapti 2004 m.

* Pagal 2001 metų Seimo narių turto ir pajamų deklaracijas, visi parlamentariai bei jų sutuoktiniai gavo 25 mln. 420,000 litų pajamų, kiekvieno Seimo nario šeima kas mėnesį vidutiniškai gaudavo 15,800 litų. Tai trečdaliu daugiau nei 2000 m. Mokesčiams parlamentariai pernai išleido vidutiniškai po 17.46 proc. gautų pajamų, 2000 m. Seimo narių ir jų sutuoktinių sumokėtų mokesčių vidurkis siekė 14.25 proc. Mažiausią dalį — vos 1.25 proc. gautų pajamų — pernai mokesčiams skyrė Seimo pirmininko pava-

duotojas Artūras Skardžius bei jo žmona. Jie per praėjusius metus gavo 2 mln. 75,000 litų pajamų, tačiau mokesčių valstybei atidavė tik 25,000 litų. Labai nedaug nuo jų „atsiliko“ Ramūnas Karbauskis su savo žmona. (KD, Elta)

* **Klaipėdoje, Smiltynės pusėje, yra nuskandintų laivų kapinynas.** Aplinkos ministerijos Klaipėdos regiono departamento direktoriaus Kestutis Šiliausko duomenimis, sąvartyne daugiausia nuskandinta senų pusiau medinių dorių. Pirminiais duomenimis, jose teršalų nėra. Tačiau gamtos augininkai reikalauja, kad sąvartynas būtų detaliai ištirtas. Laivų kapinynas yra miesto savivaldybės administruojamoje teritorijoje, tačiau savivaldybė kategoriškai įpratę prievolės mokėti už senų laivų iškėlimą ar kapinyno ištyrimą. (K, Elta)

AUKOS LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJAI

a.a Vinco Bazio atm. aukojo \$ 25.00 dr. Janina Jakševičienė

Kitos aukos:

- \$200.00 Al., B ir I. Lesevičiūtės, Zuzana Pupienė.
- \$150.00 Brighton Park Liet. namų savininkų draugija.
- \$100.00 Frances Pakalka, Janina Marks, Viktorija ir Antanas Valavičiai.
- \$50.00 Ona Gutauskas, Sofija Jelionis, St. Latvienė, Valerija Plepienė, Aleksandra Buivydienė, Alfonsa Laniauskienė, Irena Kirkuvienė, Domas Adomaitis, Paulina Vaitaitis, V. ir J. Stankai, A. Sutkus, Rita Jelionis, Viktorija Karaitienė, Aldona Mažeikienė, Birutė Briedienė, Aldona Eidukonis.
- \$ 45.00 Emilija Kiela.
- \$ 43.00 Stasė Semėnienė.
- \$ 40.00 Jolyta Suduikienė.
- \$ 35.00 Marija Remienė, R. ir A. Marchertai.
- \$ 34.00 Eugenija Baršketis.
- \$ 30.00 Sofija Vakselienė.
- \$ 25.00 Birutė Prapuolenienė, Danguolė Bartkus, Elena Blandytė, Regina Jautokas, Nijolė Butts, Pranė Skudienė, Teresė Kazlauskas, Dana Vaitkus, Joan A. Stoškus, Marija Kapačinskis, Angelė Vencloviene, C. Mitkus, Ona Kartanas.
- \$20.00 Antanina Rejerienė, Romana Karlov, Elena Wasiliewski, Vanda Mažeikienė, Sofija Bražionienė, Emilija Pakštienė, Emilija Ambrozaitis, Emilija Gaška, Vera Bubnienė, Emilija Vengenskienė, Stasė Prialgauskienė, Česlava Bačinskienė, Regina Kreivėnienė, Ona Norvilienė, Ona Mažionytė, Sofija Beigienė.
- \$15.00 Valerija Krasauskienė, Bronė Motušis, Genevieve Gedraitis, Fl. Kastys, Marija Katkienė, Marija Weberienė, Stasė Karas.
- \$10.00 Juzefa Šimaitienė, Aldona Sobieskienė, K. Venskutė, Gabrielė Ročkienė, Ada Dubauskienė, Marija Andriušienė, Dana Gierštikienė.
- \$5.00 Emilija Ambrozaitienė, Julia Smilga, Ada Juškienė, Agutė Tiškvienė.
- \$3.00 Elena Galvydienė.

Lietuvos Dukterų nuosirdžiai dėkoja visiems už aukas.

Jaunimui atsirado galimybė legaliai pagyventi britų šeimose

Atkelta iš 1 psl. gyventi angliškai kalbančiose šeimose. Programos dalyviai už minimalų užmokestį padeda namų ruošoje, prižiūri vaikus. Darbas šeimoje gali trukti ne daugiau kaip penkias valandas per dieną, o savaitinis atlyginimas sudaro apie 45 svarus sterlingų.

„Au Pair“ programos dalyvį priimanči šeimai privalo suteikti jam maitinimą, atskirą kambarį, galimybę mokytis anglų kalbos ir dvi laisvas dienas per savaitę.

Kiekvienas, norintis dalyvauti „Au Pair“ programoje, turi kreiptis į Didžiosios Britanijos ambasadą ir susizioti,

Vilniaus meras — pasižymėjęs pasaulio žmogus

Atkelta iš 1 psl. Tai labai aukštas tikslas, bet esu įsitikinęs, kad jį galima pasiekti“, savo kalboje kongrese pažymėjo A. Zuokas.

Šiame visame pasaulyje dėl dešimties TJR apdovanojimų varžėsi apie 70,000 kandidatų. Garbingus apdovanojimus skirtingose srityse pelnė dešimt jaunų žmonių, tarp jų — Airijos, JAV, Lietuvos, Kolumbijos, Filipinų, Indijos, Malaizijos, Kinijos atstovai.

Labiausiai pasižymėjęs jauni žmonės kiekvienais metais paskelbiami TJR pasaulinių kongresų metu. Apdovanojimai teikiami pagal dešimt

kokių dokumentus reikės pateikti imigracijos pareigūnams įvažiuojant į valstybę. Su šia programa susijusių informaciją galima rasti Didžiosios Britanijos ambasados interneto svetainėje „www.britain.lt“. Susidomėjusieji turėtų kreiptis į Didžiosios Britanijos ambasados vizų skyrių.

Jungtinės Karalystės pareigūnai mano, kad pradėjus taikyti „Au Pair“ programą 6 naujoms valstybėms — Lietuvai, Estijai, Latvijai, Lenkijai, Bulgarijai ir Rumunijai, „Au Pair“ dalyvių jų valstybėse padaugės maždaug 4,000.

kategorių — už pasiekimus verslo, politikos, mokslo ir technologijų, aplinkos apsaugos, kultūros ir kitose srityse.

Tarptautiniai jaunimo rūmai (Junior Chamber International - JCI) yra tarptautinė nevyriausybinė organizacija, aktyviai dalyvaujanti Jungtinių Tautų veikloje. TJR vienija daugiau nei 500,000 narių visame pasaulyje.

Pirmasis TJR kongresas buvo surengtas 1944 metais Mexico mieste. Šiame Las Vegas vyko jau 57-asis TJR pasaulinis kongresas. Jame dalyvavo per 5,000 TJR narių iš 106 valstybių.

žastimi ekspertai laiko aršią konkurenciją daugelyje ūkio šakų, kuri prasidėjo 1999 m. ir tęsiasi iki šiol. Ekspertai teigia, jog 1 proc. defliacija Lietuvos ūkiui dar nėra pavojinga. Manoma, kad konkurencijos kainomis ir rinkos perdalijimas baigsis jau kitame, ir prasidės prekių bei paslaugų brangimas. (LR, Elta)

* **Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo** 23 str. nuostatos, pagal kurias nuo 2001 m. sausio 1 d. dirbantiems pensininkams buvo sumažintos senatvės pensijos ir palikta tik pagrindinė šios

NUSIŽENGIMAS DIEVO ĮSAKYMUI

Malta yra nedidelė valstybėlė — užimanti maždaug trečdali New York miesto plotą, tačiau ji susiduria su labai didele problema: nuolatiniams eismo kamščiams. Šiame,

380,000 gyventojų turinčiame, krašte, vienas automobilis priskiriamas kas dviem žmonėms, todėl pagrindinis rūpestis yra kaip sumažinti spūstį keliuose ir išvengti avarių. Manoma, kad Maltos vykusio Joseph Cauchi atrado ne-

Remkite dr. Kazį Bobelį į prezidentą, o Landsbergį į pirminko vietą, kadangi jie abu patriotai ir gerai žino Lietuvos istoriją. Jie netūpties dėl Karaliaučiaus atgavimo, bet jie bandys jį atgauti, nes Karaliaučiaus kraštas yra Lietuvos eleksiras. Visi, kurie ten važiuos taps milijonieriais. Jūsų Vyriausybė pavertė visus ubagais ir toliau nori juos tokiomis laikyti. Jie rūpinasi tik savo pilvais, o ne Lietuvos reikalais.

Pasakykite ponui Putinui, kad Lietuva yra senoji slavo motina. Įsiverždami į Karaliaučiaus kraštą, jūs išžudėte 2,000.000 lietuvių protestantų ir 4 mln. austrų protestantų. Dabar yra Jums laikas atitaisyti padarytą klaidą. Ištraukite visą atominį laivyną ir padarykite Lietuvą ir Baltijos jūrą beatominę zoną. Įvykdant tą uždavinį Jūs būsite triskart garsesnis, kaip Petras Didysis Tarptautinio masto. O mes iš savo pusės suruošime Trakuose iškilmingus pietus, pakviesdami prezidentą Bušą ir Jūs dalyvauti toje puotoje.

Lai Dievas duoda Jums drąsos ir tapti garbingu žmogumi.

Dearborn, MI.

Ben Norkūnas

sk.

Netekus brangios Mamytės

A. † A.

ONOS KREIVĖNIENĖS

nuosirdžią užuojautą reiškiamo dukroms GE-MAI, KARMENAI ir jos šeimai, ROMAI ir dukraitėms DAIVAI ir KRISTINAI. Sūnaus vaikams MISHEL ir PETRUI, auklėtinei ANGELEI, sesers dukrai IRENAI ir jos šeimai.

Philadelphijos Ateitininkai

pensijos dalis, prieštarauja Konstitucijai. Tokį nutarimą paskelbė Konstitucinis teismas. Seimo Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkas Algirdas Sysas teigia, kad šis Konstitucinio teismo sprendimas suduos skaudų smūgį valstybės socialinei politikai. „Iškyla grėsmė, kad gali pakilti įsipareigojimas didinti mažas pensijas“, spėjo A. Sysas. Lietuvoje yra apie 90,000 dirbančių pensininkų.

(KD, R, Elta)

* **Viename garsiausių Italijos teatrų — Florencijos „Teatro Comunale“ įvyko lietuvių režisieriaus Eimunto Nekrošiaus pastatytos G. Verdi operos „Makbetas“ premjera.** Opera buvo pastatyta rekordiškai greitai — per mėnesį. Kostiumus sukūrė E. Nekrošiaus žmona Nadežda Gul-tiajeva, scenografijos autorius — jų sūnus Marius Nekrošius.

* **Muštynės baruose, konfliktai tarp vairuotojų,** pavojaus signalai iš butų ir įstaigų — tai privačių apsaugos bendrovių darbuotojų kasdienybė. Šiuo metu Kaune veikia apie 10 apsaugos paslaugas teikiančių firmų. Tarp jų gana didelė konkurencija. Bendrovė „Jungtis“ pirmoji Lietuvoje įsteigė privatų apsaugos pulką. „Šiuo metu mūsų automobiliuose įrengtos palydovinės sistemos. Pagal sutartį mes turėtume atvykti per 3-5 minutes, tačiau dabar šis laikas sutrumpėjo iki 2-3 minučių. Klientams galime pateikti išsamią ataskaitą. Neseniai laimėjome konkursą ir pradėjome saugoti strateginį Lietuvos objektą — Kaišiadorių hidroakumuliacinę elektrinę“, sakė bendrovės „Jungtis“ vadovas Audrius Ališauskas. (KD, Elta)

* **Moderniausias Baltijos valstybėse keraminių plytelių gamybos bendrovės „Dvarcionių keramika“ prezidentui Juozui Raišeliui „De Norske Veritas“ vyr. auditorius Audrius Šileika įteikė „ISO 14001“ pažymėjimą,** kad įmonėje yra įdiegta aplinkos apsaugos vadybos sistema.

blogą išeitį: jis tvirtina, kad neatsargūs vairuotojai nusideda penktajam Dievo įsakymui — nežudyk! Vadinasi, jie gali būti baudžiami ir civilinės, ir dangiškosios valdžios...

ARTĖJA PRIE JUPITERIO

Mažasis instrumentinis erdvėlaivukas „Galileo“, per 13 savo egzistavimo metų atli-

DRAUGAS, 2002 m. gruodžio 3 d., antradienis

5

A. † A. VALERIA PETKINIS ČIAPIENĖ

Mirė 2002 m. gruodžio 1 d. S. Pasadena, FL. sulaukusi 86 metų.

Gyveno Gulfport FL, anksčiau Chicago, IL Gimė Lietuvoje.

Nuliūdę liko: sūnus Leonard Ciapas, gyvenantis Gulfport, FL ir Victor Ciapas, gyvenantis Čikagoje, dukros Joan ir Julie irgi iš Čikagos, brolis Julius Petkinis, gyvenantis Australijoje bei 4 anūkai.

A.a. Valeria dirbo Lab Assistant, Chicago chemijos kompanijoje ir buvo Šv. Antano parapijos narė. Iš Čikagos į Gulfport, FL, velionė išvyko 1981 m.

Nuliūdę artimieji

Laidotuvių direktorius Gulfport Memorial FH
Tel. 727-347-5521.

A. † A. Muzikas JUOZAS GRIMSKIS

Po sunkios, metus trukusios ligos mirė 2002 m. lapkričio 19 dieną, sulaukęs 84 metų. Gyveno Racine, Wisconsin.

Gimė Lietuvoje, Pakruojojyje. Amerikoje išgyveno 54 metus.

Nuliūdę liko: duktė Marija ir vyras Ruben Guardiola su šeima, sesuo Ona ir giminės Lietuvoje.

A.a. Juozo žmona Bernice mirė 1999 metais, o dukters Ritos jie neteko 1988 metais.

Velionis buvo lietuvių Šv. Kazimiero bažnyčios vargonininkas ir choro vadovas nuo 1952 iki 1998 metų. Tada parapija buvo sujungta su kitomis ir įsteigta Šv. Ričardo parapija. Choras, jam vadovaujant, ilgus metus dalyvavo Lietuvos Nepriklausomybės Šventės minėjimuose, vietos ir apylinkės lietuvių subuvimuose ir Dainų šventėse Čikagoje. A.a. Juozas priklausė Amerikos Lietuvių Tarybos skyriui, Amerikos Lietuvių Bendruomenei ir Šaulių sąjungai tremtyje.

Velionis buvo pašarvotas Mareš-Meredith laidojimo namuose lapkričio 22 d., kur 7 val. buvo sukalbėtas rožinis. Šv. Mišios buvo atnaušajamos kitą dieną 10 val. Šv. Ritos bažnyčioje. A.a. Juozas buvo palaidotas šalia savo mirusios žmonos Švento Kryžiaus kapinėse Racine.

Šeima dėkoja visiems, dalyvavusiems laidotuvėse ir už aukas, kurios yra skirtos Lietuvos Našlaičiams ir American Cancer Society. Draugai bei pažįstami yra kviečiami prisiminti mirusį savo maldose.

Nuliūdusi šeima ir giminės

ties neįsivaizduojamai tolimą kelionę į erdves ir į Žemę — NASA laboratorijas — savo šeiminkams atsiuntęs neįkainuojamos vertės tyrimų medžiagos, artėja prie savo kelio galo. Jo paskutinis uždavinys: tik 99 mylių nuotoliu praskrieti pro vieną Jupiterio mėnulį, Amalthea, atlikti Jupiterio aplinkoje esan-

Tai - Jūsų laikraštis
DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Our new Airbus goes by the designation A340. But you can just call it Cloud 9.

There are a number of reasons why our new Airbus A340 is the ultimate in comfort and convenience. Economy Extra, our new class of service, offers its own separate cabin with plenty of room to work or relax. While every seat in all three classes has been newly designed and features an individual video screen. Of course, the sense of well being you'll feel when flying on this sophisticated new aircraft is more than just the result of enhanced comfort, space and amenities. It's also the result of an enhanced quality of service you'll find only on SAS. To find out more call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350.

www.scandinavian.net

It's Scandinavian

SAS

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Šv. Kazimiero kongregacijos seserys maloniai visus kviečia dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos įsteigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Mišios bus šį šeštadienį, gruodžio 7 d., 9.30 val. ryto, seselių motiniškame name, 2601 West Marquette Rd., Chicago. Mišias aukos kunigas Juozas Gedas, C.M., Čikagos arkivyskupijos direktorius Evangelization, Catechesis ir Worship.

Čikagos Lietuvių fronto bičiulių sambūrio prieškalėdinis susirinkimas ir bendri pietūs įvyks gruodžio 12 d., ketvirtadienį, 1 val. p. p., „Seklyčios“ patalpose. Programoje – pranešimai ir pokalbiai apie Lietuvos aktualijas ir sambūrio veiklos galimybes. Kviečiami visi bičiuliai ir jų draugai.

Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, SJ, lankysis JAV-se gruodžio 4-15 d. Numatomos jo viešnagės Cincinnati, Cleveland ir Čikagoje. Viešnagės Čikagoje metu arkivyskupas turės progos aplankyti Čikagoje ir apylinkėse esančias lietuvių katalikų parapijas, be to, jis dalyvaus vakaronėje su Čikagos ir apylinkių ateitininkais, susitikis su kitų lietuvių organizacijų nariais, su amerikiečiais jėzuitais ir Čikagos katalikų spaudos žurnalais. Arkivyskupo viešnagės kalendorių koordinuoja lietuvių jėzuitų būstinė Čikagoje.

Tradicinių lietuviškų kalėdinių papuošalų pamokos vyks Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje šį šeštadienį, gruodžio 7 d., 10.30 v. r. ir 1 val. popiet. Pamokas ves prietūsios liaudies meistrės Marija Škėmaitė ir Albina Savickas. Daugiau informacijos teikiama ir vietos užsakomos tel. 773-582-6500.

Pasaulio lietuvių centro kalėdinė mugė vyks gruodžio 7 ir 8 d. Gera proga įsigyti neeilinių dovanų savo brangiesiems.

IDOMIOJI SKILTIS

KESTUTIS TRIMAKAS „IEŠKANČIOJO PĖDSAKAI“

„Sakoma, kad mes, žmonės, ieškomė tiesos. Taip ir aš buvau įsitikinęs. Kitaip pradėjau galvoti susimastęs prie Evangelijos. Joje dėmesį patraukė vienas Asmuo. Kileš iš anapus, savo gyvenimo takuos suktuose Jis iššaukia niekad neturėtų minčių bei jausmų, veikdamas kažkokia trauka, verčiančia kviečiančia atsiliepti. Savo veiksmams bei žodžiais Jis apsirėškia kaip Ieškantysis. Jaučiu, kad savo susitikimuose su kitais Jis ir mane sutinka; traukdamas kitus, Jis ir mane traukia;

kviesdamas kitus, Jis ir mannyje iššaukia niekad neturėtų minčių bei jausmų – kvietimų atsiliepti“.

Kęstučio Trimako knyga „Evangeliniai mąstymai. Knygoje spausdinami ne istoriniai komentarai apie evangelijas, bet mąstymai – t.y. žodiniai bei vaizdiniai atsiliepimai į Jėzaus tikrovę, taip, kaip Jis yra apsirėškęs savo žemiškajame gyvenime. Šiais mąstymais vaizduojama evangelinė tiesa vaizdinėm priemonėm. Mąstyme atsiveria galimybės. Mąstyme, kad ir ribotom pastangom, siekiame kažko kilnaus ir aukšto, kas tūli prašoka mūsų pačių pastangas – būti ten, kur Jėzus.

Ši knyga gal padės tiksliau suprasti tas kuklias pastangas mąstant žengti tuos pirmus žingsnius... ir sekti Ieškantiojo pėdomis.

Knyga galite įsigyti „Draugo“ knygynelyje, adresu 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629. Kaina 12 dol., pridėdant 8,75% mokestį užsišaukantiems IL valstijoje. Persiuntimo kaina 3.95 dol. Pasiųsti galite telefonu 773-585-9500.

Parengė Vitalija Pulokienė

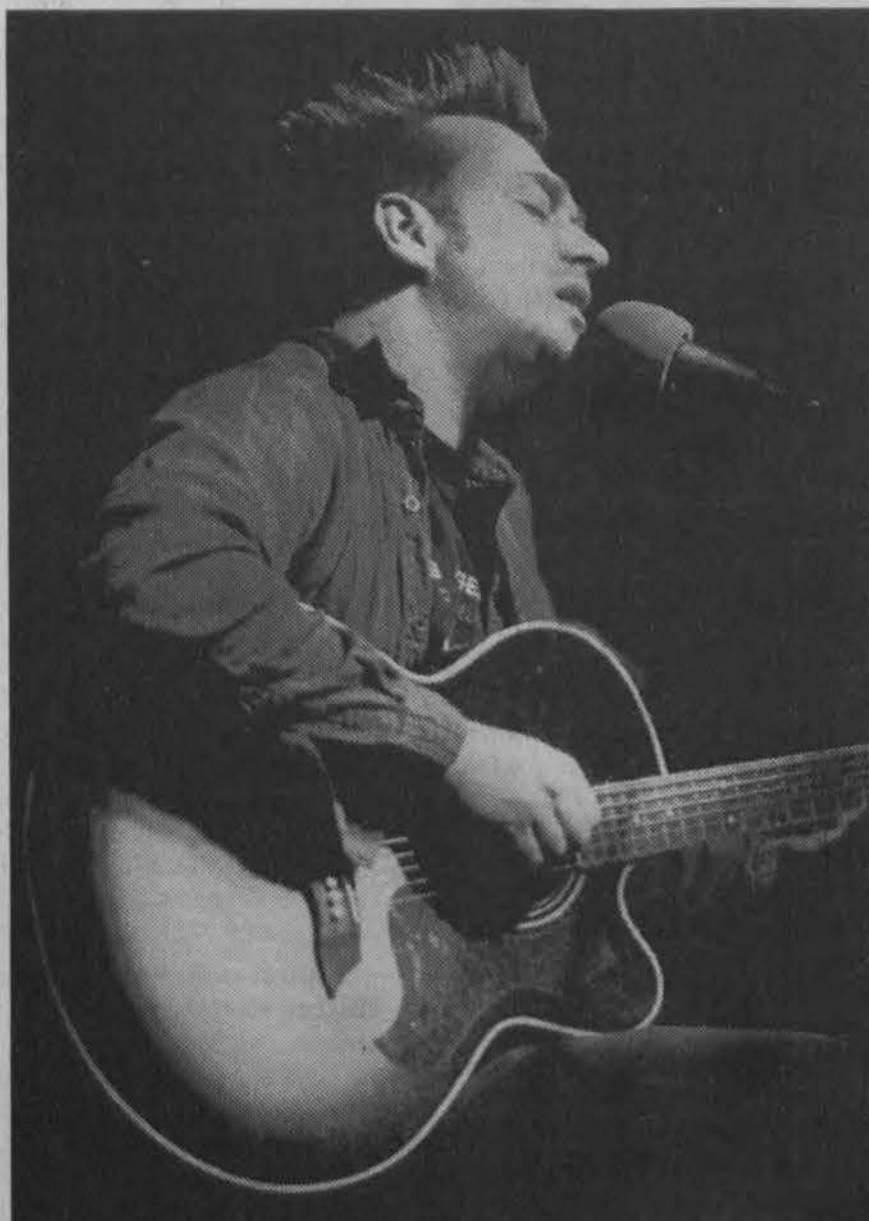
Čikagos sendraugių ateitininkų valdyba ruošia vakaronę su Kauno arkivyskupu metropolitu Sigitu Tamkevičium gruodžio 12 d., ketvirtadienį, 7 val. vak., Ateitininkų namuose, Lemonte. Čikagos ir apylinkių lietuvių maloniai kviečiami gausiai dalyvauti. Vakaronėje bus proga išgirsti apie arkivysk. projektą „Šiluvos Dvasinis centras“ ir kitas mintis, susietas su Katalikų Bažnyčios padėtimi šiandieninėje Lietuvoje.

Švč. M. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapija Brighton Parke gruodžio 8 d., sekmadienį, ypatingu būdu paminės Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo šventę. Lietuviškos Mišios 10.30 val. ryte, o parapijos pokylis bus Polonia Banquet Hall, 4604 S. Archer, 5 val. p.p. Pokylio svečias – Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius. Bilietus į pokylį galima įsigyti parapijos klebonijoje.

Lietuvos Vėjų 112 kuopa (Marquette Park) rengia kalėdines susirinkimą ir vaišes gruodžio 17 d., 6.30 val. vak., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Vaišes paruos žinomos šeimininkės Adelė Lietuvninkienė ir Mickey Petrošius. Bus ir linksma, įdomi programa. Vietas užsisakyti – ne vėliau, kaip gruodžio 10 d. – skambinant Julie Zakarka 708-425-5015.

Pradedant gruodžio mėnesiu, „Draugas“, norėdamas palengvinti įsikūrimą neseniai į šį kraštą atvykusiems tautiečiams, priims ir spausdins nemokamus skelbimus, susietus su darbo ar būto paieškomis. Kreipkitės į administraciją.

Septyni muzikalūs Moteikačiai koncertuos gruodžio 28 d., šeštadienį, 3 val. p.p., Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski. Po koncerto bus bendros vaišės. Platesnė informacija teikiama tel. 312-842-4324. Visi kviečiami dalyvauti.

Populiarusis dainininkas Andrius Mamontovas atliko programą Valdo Adamkaus rėmėjų komiteto ruošiamą lapkričio 27 d. Willowbrook salėje.

Jono Kuprio nuotrauka.

KALĖDINIS ALIAS SUSIRINKIMAS

Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos (ALIAS) Čikagos skyrius š. m. gruodžio 13 d., penktadienį, 7.30 v. v. Jaunimo centro kavinėje ruošia kalėdinį susirinkimą – vakaronę. Mūsų svečias, Bronius Nainys, kalbės tema – „Lietuva pakviesta į NATO. Kas toliau?“

Bronių Nainį turbūt visi daugiau ar mažiau žinome iš jo dabartinės aktyvios žurnalistinės ir visuomeninės veiklos. Nuo pat atvykimo į JAV 1950-aisiais m. jis dirbo Lietuvių Bendruomenėje, eidamas įvairiausias pareigas. Visų jo neišvardinsi. 1967-1970 Krašto valdybos pirmininkas, kelis kartus išrinktas į PLB Seimą. Dvi kadencijas (1973-78, ir 1992-97) buvo Pasaulio Lietuvių bendruomenės, pirmininkas. Be kitų daugybės renginių organizavo II-ją Tautinių šokių šventę Čikagoje 1963 m. Perorganizavo ir dvejus metus vadovavo Čikagos LB Švietimo komisijai. Net 23-jus metus redagavo žurnalą „Pasaulio lietuvis“. Užsienio lietuvių spaudoje pasirodė virš 3,000 Broniaus Nainio straipsnių. Jis pažįstamas ir Lietuvos spaudoje.

Bronius Nainys gimnaziją baigė Linkuvoje. Mokėsi Pirmojo Lietuvos prezidento karo mokykloje ir 1940 m., kaip aspirantui, jam suteiktas ats. j. leitenanto laipsnis. Iki 1944 m. pavarasio studijavo Kauno universiteto Technologijos fakultete. Studijuodamas dalyvavo pagrindinėje pasipriešinimo kovoje dalyvavo 1941-jų metų sukilime. Artėjant sovietų kariuomenei, buvo išrinktas gimtojo Pašvitinio valsčiaus partizanų grupės vadu, prisidėjo prie Tėvynės apsaugos rinktinės organizavimo. Jo vadovaujama kuopa mėnesį laiko praleido Ventos fronto apkasuose. Vėliau teko vadovauti padaliniam Sedos kautynėse. Pasitraukus į Vokietiją, nesėkmingai bandė parašyti grįžti į Lietuvą. Penkerius metus praleido Vokietijoje amerikiečių kariuomenės žinyboje, buvo lietuvių inžinerijos kuopos vyresniuoju karininku. Su karininko laipsniu 1950 m. išvyko į JAV. Ilinojaus Institute of Technology, Čikagoje, įsigijo statybos inžinerijos magistro laipsnį.

Už įvairiapusę veiklą puoselėjant lietuvių išeivijoje

Bronius Nainys buvo apdovanotas daugeliu žymenų. Už nuopelnus Lietuvai prezidentas jį apdovanojo Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino trečiojo laipsnio ordinu, Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių medaliu. Už kovas dėl Lietuvos laisvės Tėvynės apsaugos rinktinėje B. Nainys apdovanotas Lietuvos Šaulių sąjungos ženklo trečiojo laipsnio ordinu. Specialiu žymeniu jis apdovanotas ir už tarnybą JAV mokyklose.

Už daugiametį žurnalistinį darbą užsienio lietuvių spaudoje B. Nainiui 1999 m. buvo suteikta JAV Lietuvių bendruomenės Kultūros tarybos premija.

2000 m. Grikpėdžių pagrindinė mokykla, pastatyta jo gimtojo namo vietoje, buvo pavadinta Broniaus Nainio vardu. Kviečiame visus dalyvauti įdomaus žmogaus paskaitoje apie svarbius procesus ir pasikeitimus, vykstančius Lietuvoje po pakvietimo į NATO. Bus proga pabendrauti, pasivaikinti ir turiningai praleisti penktadienio vakarą. Mašinos saugomos.

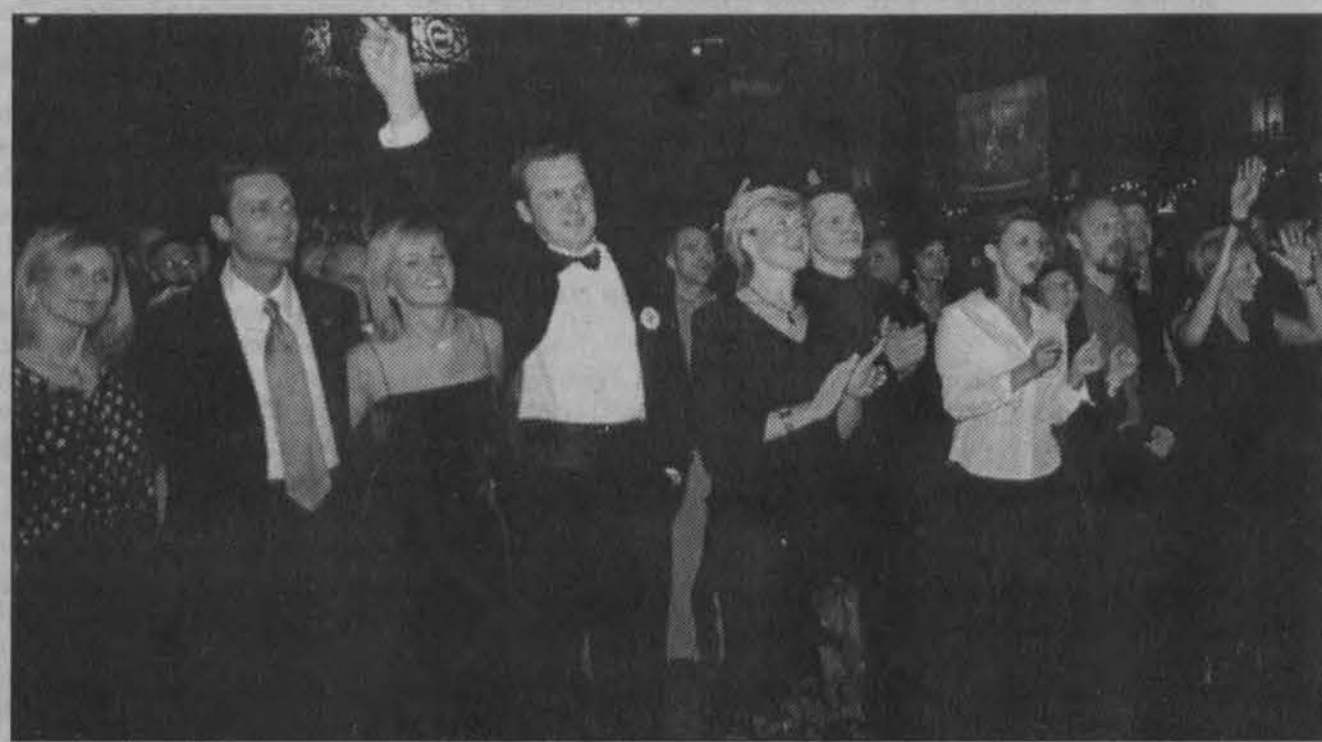
Aurelija Dobrovolskienė

Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, gruodžio 20 d. bus **Dail. Rūtos Čepinskaitės** grafikos ir batikos darbų paroda „Pašlovinimas“ atidarymas.

Sol. Lijana Kopūstaitė Poletti giedos solo ir kartu su choru Pal. Jurgio Matulaičio misijos choro kalėdinių giesmių koncerte gruodžio 8 d., 1.30 val. p.p., misijos bažnyčioje, Lemonte. Visi nuoširdžiai kviečiami pasiklausyti. Bilietus galima rezervuoti tel. 815-836-1845.

Lijana Kopūstaitė-Pauletti

Prezidento Adamkaus gerbėjai ir rėmėjai linksmai praleido trečiadienio, lapkričio 27 d., vakarą Willowbrook pokylų salėje, o renginio pelnas buvo skiriamas Valdo Adamkaus rinkiminei kampanijai.

Jono Kuprio nuotraukos

PASKAITA „SEKLYČIOJE“

Eilinį kartą „Seklyčioje“ su paskaita apsilankė inžinierius Bronius Nainys. Tai žmogus, nemažai žinantis, susirinkęs daug įvairios istorinės bei politinės medžiagos, turintis neblogą iškalbą ir gana vaizdžiai perteikiantis turimą medžiagą klausytojams.

Tai labai paranku žmonėms, kurie nori bent minimaliai orientuotis vienoje ar kitoje srityje.

Šį kartą B. Nainys kalbėjo apie istorijos dėstymą Lietuvos mokyklose.

Parodė keletą knygų, kuriose karo meto įvykiai pavaizduoti klaidingai, o kai kurie tiesiog absurdiški.

Neliesiu temų apie kurias jis kalbėjo, nes viešai paprašė: „Tai, ką aš čia kalbėsiu, telieka tarp mūsų. Niekam nepasakokit ir neparašykite į laikraštį. Nenoriu būti blogai suprastas“. Tai nuskambėjo panašiai, kaip bobutė kaimynėi papakojė apie kitą kaimynę ir perspėjo, kad daugiau niekam nepasakotų.

O kodėl nesakyti ir neraišyti? Paskaitoje paliestos labai rimtos problemos, pasakyčiau, net labai svarbios Lietuvos ateities žmonėms, o ir pačiai Lietuvai.

Man, kaip vyresniosios kartos atstovei, visą gyvenimą išdirbusiai mokytoja, gerai prisimenančiai pokario įvykius, tai labai opios problemos.

Trumpai teko dėstyti mokykloje Lietuvos istoriją jaunesniojo amžiaus vaikams. Skaudu buvo tai perteikti paviršutiniškai, nutylint faktus, kuriuos pati gerai prisiminiau. Lietuvai atkūrus nepriklausomybę pirmoji mintis buvo: „Ačiū Dievui, dabar vaikai laisvai galės mokyti tikrosios Lietuvos istorijos“.

Ir šie tau, kad nori: „...nieko nesakykit ir nerašykite!... Kodėl? Kodėl B. Nainys nenori, kad apie tai būtų rašoma, kad ši problema būtų viešai aptariama, diskutuojama, ieškoma geriausio varianto? Kodėl nepaskelbus konkurso istorijos

tam tikro laikotarpio temai išnagrinėti, pasitelkiant dar gyvus liudytojus? Kodėl laukti, kad ten, Lietuvoje, istorikai klystų ir kitus klaidintų? Gal kritikuoti lengviau, nei pačiam ką nors daryti? Jei B. Nainys yra įsitikinęs, kaip kurių istorinių faktų klaidingu perteikimu, kodėl negalėtų pabandyti atitaisyti juos, kol, kaip jis pats sako: „Jų dar niekas nedėsto mokyklose, bet kaip bus, jei pradės dėstyti? Kam to laukti? Ar ne geriau užbėgti už akių?“

Paskaitininkas savo kalbą baigė nenurodydamas nė vienos galimybės padėčiai ištaisyti, tik dar kartą primygtinai pareikalavo: „Nerašykite!“

Tačiau viltingai nuteikė viena klausytoja, buvusi mokytoja, patardama, kaip Lietuvos istorijos dėstymą būtų galima pagerinti parašant trumpą vadovėlį klausimų-atsakymų forma. Bent pradžia tai būtų puiku – lyg „greitoji pagalba“ mokytojams ne tik liuanistinėse JAV mokyklose, bet ir Lietuvoje. Tepasiekia jos žodžiai istorikų ausi.

Žmogui įprasta pirmiausiai rūpintis savimi. Tik tas rūpestis neveniodas. Buvusios mokytojos susirūpinimas savo anūkais, besimokančiais liuanistinėje mokykloje, gali atnešti naudos visiems, kai tuo tarpu B. Nainio susirūpinimas savimi gali visiems besimokantiems Lietuvos istorijos, o ir pačiai Lietuvai, padaryti daug žalos. Tylėjimas ne visada yra geriausia išeitis. Ir aš negaliu tylėti – tai būtų pritarimas B. Nainio pozicijai, o aš šiuo atveju esu prieš tylėjimą.

Manau, kad neturėčiau gerb. B. Nainio atsiprašyti, kad rašau, nes nepaminėjau tų temų apie kurias buvo kalbėta. Aš tik keliu Lietuvos istorijos dėstymo problemą viešumon ir kviečiu vyresniosios kartos istorikus padėti ją spręsti.

Liucija Einikienė

Ką gi šiemet apdovanos JAV LB Socialinių reikalų taryba? Kas gi bus tas nuspelnes pensininkas, katalikas visuomenės veikėjas, kuriam paskirta Prel. dr. Juozo Prunskio premija, globojama LB Socialinių reikalų tarybos? Paslaptis bus atidengta šį šeštadienį, gruodžio 7 d., 6.30 val. vak., „Seklyčioje“, Labdaros vakaro metu. Užsisakyti vietas telefonu 773-476-2655. Tai renginys, kurio pelnas skiriamas labiausiai paramos reikalingiems. Kaip žinome, po LB Socialinių reikalų tarybos sparnu (pirm. Birutė Jasaitienė) glaudžiasi visa eilė svarbių labdaros organizacijų: „Lietuvos Vaikų viltis“, „Lietuvos Našlačių globa“, „Lietuvos partizanų globos komitetas“, „Almos fondas“ ir dar daug kitų. Socialinė taryba „iš oro“ lešų nesugauja. Ją reikia remti, kad ir ji galėtų vargšus remti.

Dr. Jonas Adomavičius visuomet dosniai remia lietuviškas organizacijas, ypač jeigu reikalas yra tikras, ruošiant svarbius kultūrinius renginius savo tautiečių labui. Štai jis ir vėl paskyrė 1,000 dol. paramą JAV LB Kultūros tarybai, kuri 2003 metais numato daug svarbių renginių karaliaus Mindaugo sukakties proga, o lešų visuomet stokojama. JAV LB Kultūros taryba nuoširdžiai dėkinga dosniajam dr. Jonui Adomavičiui.

Skelbimai

• 27 centai skambinant į Lietuvą, 5.5 cent JAV, 24 val. per parą, 7 dienas per savaitę, 6 sekundžių intervalai. Jokių mėnesinių mokėsių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Paslauga be apgaulės. Kreipkitės vakarais lietuviškai į TRANSPORT atstovą su 8 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. TRANSPORT – patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!

